

Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt

Fra Ribe Amt bringer hvert år en liste over bøger og tidsskriftsartikler vedrørende Ribe Amts historie. Oversigten er udarbejdet efter oplysninger fra Holsted Bibliotek, hvor bibliotekar Mette Schjødt-Pedersen har været til uvurderlig hjælp, fra enkelte private, fra museer, arkiver og lignende, der velvilligt har sendt deres udgivelser til redaktionen. Her vil man fortsat være taknemlig for oplysninger, der kan bidrage til at gøre listen så fuldstændig som muligt.

Til orientering skal anføres, at når der i litteraturlisten henvises til Egnsbogen 1999, så er det Grindsted-Billundegnen, der dækkes. Når der henvises til Lokal-årbogen 1999, er det Bramming Kommune, der dækkes. Hvor der henvises til RA 1999, er det Fra Ribe Amt, Historisk Samfund for Ribe Amts årbog, 1999.

Historieformidling

Barndomsbyer; en antologi ved Martin Zerlang og Frederik Stjernfelt. København 1998.

By, marsk og geest. Ribe 1999.

Bøger, Samlinger, Historier. En antologi. København 1999. Egnsbogen. Lokalhistorisk årbog for Grindsted, Billund og Give. Grindsted 1999.

Folk og folkestyre i 150 år. Ribe Amts Lokalarkiver og Historisk Samfund for Ribe Amt. Eshjerg 1999.

Glæde over Danmark skildret af 25 danskere. Redigeret af Søren Vinterberg. København 1999.

Mark og Montre. Årbog for Ribe Amts Museer 1999. Grindsted 1999.

Magasin fra Det Kongelige Bibliotek. København 1999.

Fra Ribe Amt. Historisk Samfund for Ribe Amt. Eshjerg 1999.

Lokalårbogen 1999. Lokalhistorisk Forening for Bramming Kommune. Bramming 1999.

Sjæk'len 1998. Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet, Eshjerg. Eshjerg 1998.

Skoler og skoleliv i Sædding/Fovrfeld til 1970. Eshjerg 1999.

Vestjyske Fortællere 1999. Varde 1999.

Ølgod Museum 1998. Ølgod Museums årsskrift 1998. Ølgod Museum 1998.

Museer/arkiver

Andersen, Lis: »Middelalderens menneske« i Mark og Montre 1999 s. 7-16.

Beretninger fra Ribe Amts Lokalarkiver. Fra Ribe Amt 1999 s. 163-188.

Guldberg, Mette: »Vadehav og verdenshav. Ny permanent udstilling på Fiskeri- og Søfartsmuseet« i Mark og Montre 1999 s. 101-108.

Hahn-Pedersen, Morten: »Fiskeri- og Søfartsmuseets udbygningsprojekt« i Mark og Montre 1999. s. 109-118.

Pind, John, Svend Aage Knudsen og Per Ole Rindel: »Digital arkæologi. Computer-rettegning af arkæologiske udgravninger« i Mark og Montre 1999 s. 61-70.

Ploug, Marianne: »Ravmuseet« i Mark og Montre 1999 s. 95-100.

Villumsen, Holger. Museumsgården Karensminde og vestjysk landbrug 1600-1940. Grindsted 1998. 36 s. Ill.

Administrationshistorie

Busk Jensen, Ejvind: »Offentlig og fri fattighjælp« i Folk og folkestyre 1999 s. 36-41.

Ris, Nich.: »Ølgod Sogneforstanderskab og krigen 1864«. Ølgod Museum 1998 s. 55-58.

Almue- og folkeliv

Bennedsen, M. M.: »Et bondebryllup først i 1880'erne« i Lokalårbogen 1999 s. 97-100.

Bøving, Margot: »Hvorfor og hvordan bliver en vendelbo vestjyde?« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 43-58.

Clausen, Thyge: »Bal i den Borgerlige« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 81-96.

Hejbøl, Karen: »Om spejderkorpsen i Bramming« i Lokalårbogen 1999 s. 39-44.

Holgelsen, Gustav: »Hvordan laver man en københavner om til en jyde« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 27-34.

Lauridsen, Emil: »Julen 1930« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 65-69.

Petersen, Else Marie: »På naturens præmisser« i Egnsbogen 1999 s. 8-11. <Om jydepottefremstilling>

Rand, Jørgensen Ole: »Østjyde bliver vestjyde« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 115-122.

Simonsen, Preben: »Min barndoms jul« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 59-64.

Slyngborg, Mette: »Hyttekolonien i Sjelborgdalen« i Mark og Montre 1999 s. 71-78.

Vestergaard, Astrid Jørgensen: »Black Diamonds - en succes er slut« i Egnsbogen 1999 s. 38-40.

Andelsvirksomheder

Hansen, Lasse Iversen: »En mejeribestyrer takker af« i Lokalårbogen 1999 s. 131-133.

Uhre, Rudolf: »Jens Mathias Bollerup Andersen og hans søn Jacob Stilling Andersen« i Ølgod Museum 1998 s. 32-54.

Arkitektur

Jensen, Åge: »Arkitekt, bygningsinspektør Johannes Magdahl Nielsen 1862-1941« i RA 1999 s. 77-92.

Arkæologi

Andersen, Lis: »Udgravningen under den gamle bakaletfabrik i Slotsgade« i By, marsk og geest 1999 s. 29-38.

Bentsen, Lars Christian: »Præstegade - den arkæologiske undersøgelse 1998« i By, marsk og geest 1999 s. 43-48.

Engqvist, Hans Henrik. Ribe bindingsværk. Ribe 1999

Frandsen, Lene B.: »Nybro. Gamle bro - et vejanlæg fra tidlig vikingetid« i Mark og Montre 1999 s. 39-50.

Frandsen, Lene B.: »Reddet fra ploven - to jernaldergrave fra Mejls« i RA 1999 s. 57-62.

Hertz, Ejvind: »Sønder Holsted - En gravplads fra ældre romersk jernalder« i Mark og Montre 1999 s. 51-60.

Holback, Torbjørn Jakobson: »Sværtolkede spår efter en metallurgisk process, et dansk eksempel och dess paralleler i omvärlden« i By, marsk og geest 1999 s. 5-12.

Holst, Jens Christian: »Middelalderlige fundamenter i Lybeck - og andre steder« i By, marsk og geest 1999 s. 49-62.

Jensen, Stig. Marsk, land og bebyggelse. Ribe gennem 10.000 år. Århus 1998.

Kieffer-Olsen, Jacob: »Seem Kloster lokaliseret« i By, marsk og geest 1999 s. 39-42.

Larsen, Jette Lindaa: »Skrædderens hus. Inventar fra en hustomt i renæssancen i Sønderside« i Mark og Montre 1999 s. 17-28.

Brinch Madsen, Helge og Claus Hougaard: »Vikingekunst og tre-dimensionale lædermasker« i By, marsk og geest 1999 s. 13-22.

Madsen, Per Kristian. Middelalder keramik fra Ribe arkæologiske undersøgelser fra 1980-1987. Århus 1999.

Pind, John, Svend Aage Knudsen og Per Ole Rindel: »Digital arkæologi. Computer-rentegning af arkæologiske udgravninger« i Mark og Montre 1999 s. 61-70.

Besættelsestiden

Andersen, Jens. Atlantvolden fra Agger til Bulbjerg. Blåvandshuk Egnsmuseum 1999.

Hagemann, Helge. Under tvang. Minerydning ved den jyske vestkyst i 1945. København 1998.

Jensen, Finn Riber: »De tyske gravflytninger 1958-1968« i RA 1999 s. 105-116.

Lauridsen, John T.: »Litteratur om besættelsestiden - omkring et nationalt monument« i Magasin fra Det Kongelige Bibliotek den 2. september 1999 s. 13-32.

Mellerup, Hildegard: »Oksbøllejren - barselsstuen for Sonnenberg - ideen« i RA 1999 s. 3-18.

Randløv, Peter: »Sædding Skole under besættelsen« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Sædding 1999.

Skov, Niels Aage. Brev til mine efterkommere. Odense 1999. <Om Ribe og omegn under Anden Verdenskrig>

By-, sogne- og egnshistorie

Bak, Olaf: »Et hus og en by runder de 125 år« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 136-138.

Bak, Olaf: »Børnehjemmet i Bramming 1913-1975« i RA 1999 s. 19-22.

Bak, Olaf: »Glimt fra 1998-1999« i Lokalårbogen 1999 s. 5-33.

Beck, Hedvig. Mandø i 1700-tallet. Esbjerg 1999.

Christensen, Jens. Længst mod vest 1870-1940. Oksbøl 1998.

Beckgaard Holm, Flemming. Varde 1920-1990. Fra købstad til storkommune bd. II. Varde 1999.

Friis, Torsten. Forsvaret af Ribe og togtet mod Tønder 1848. Ribe 1998.

Gjerluff, Henning: »Danmarks havne i historisk og retlig belysning« i Sjøeklen 1998 s. 79-92.

Hegn, Stig og Olaf Bak. Da Bramming blev stor. Brammings historie fortrinsvis fra 1960'erne og 1970'erne. Bramming 1999

Jensen, Boje: »Hvad er det der sker, der ude på landet« i Lokalårbogen 1999 s. 45-50.

Jensen, Knud Peder: »Erindringer fra opvæksten på en firænget bondegård til akademikerlivet som højskolelærer på Askov« i I begyndelsen var landet: Om landkulturens undergang og dens betydning for os i dag. Højbjerg 1999.

Jensen, Stig. Marsk, land og bebyggelse. Ribe gennem 10.000 år. Århus 1998.

Klitmøller, Linda. Vejen Brørup og Holsted - tre vestjyske stationsbyer. Sønderskov 1998.

Larsen, Hans Jørgen L. Omkring en skole. Brørup Skole 1898-1998. Brørup 1998.

Lauridsen, Kristian: »Fra det gamle Endrup« i Lokalårbogen 1999 s. 134-137.

Lorentzen, Haulrig Maren: »Hvor himmel og hav mødes« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 67-69.

Lund, Nils-Ole: »Min fødeby Ribe« i Barndomsbyer i en antologi. København 1998.

Mellerup, Hildegard: »Oksbøllejren - Barselsstuen for Sonnenberg - ideen« i RA 1999 s. 3-18.
 Momme, Axel: »Kalejdoskopiske fraser« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 70-80.
 Nielsen, Niels C.: »Fra min barndom på Varde Nørreemark« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 127-135.
 Rohde, Johansen Eigil. Ribe - Bramming. Historisk beretning. Bramming 1999.
 Raahauge, Agnete: »500 meter grusvej« i en antologi ved Martin Zerlang og Frederik Stjernfeldt. København 1998. <Seem Sogn>
 Slyngborg, Mette: »Hyttekolonien i Sjelborgdalen« i Mark og Montre 1999 s. 71-78.

Erindringer

Clausen, Thyge: »Bal i den Borgerlige« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 81-97.
 Eriksen, Hans E.: »Folkeuniversitet i stationsbyen. 25 års erfaringer fra Grindsted« i Folkeuniversitetet, Glimt fra tiden 1898-1998 s. 55f.
 Eriksen, Hans-Jørgen: »Erindringer fra en tid med luftfart« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 9-23.
 Frank, Anders: »En jægers erindringer« i Lokalårbogen 1999 s. 101-107.
 Karnøe, Kai. Fra det største til det mindste, en læges erindringer. Herning 1993. <Om Mandø>
 Knudsen, Hans Sigfred: »Hans ville jo til søs« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 23-27.
 Knudsen, Hans Sigfred: »Knudsen'erne har præget historien« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 123-126.
 Nielsen, Holger K.: »Barndom i Bramminge« i Lokalårbogen 1999 s. 92-96.
 Nielsen, Niels C.: »Fra min barndom på Varde Nørreemark« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 127-136.
 Rand Jørgensen, Ole: »Østjyde bliver Vestjyde« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 115-123.
 Schmidt, Ingrid: »Den barske virkelighed« i RA 1999 s. 117-124.
 Simonsen, Preben: »Min barndoms jul« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 59-65.
 Seide Petersen, Jørgen: »En københavnerdrengs erindringer fra Gørding« i Lokalårbogen 1999 s. 51-55.
 Skov, Niels Aage. Brev til mine efterkommere. Odense 1999. <Om Ribe og omegn under Anden Verdenskrig>
 Søndengaard, Annelise: »Kvindelig« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 101-114.
 Sørensen, Hilda: »Oplevelser i Shellsvinget« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 97-101.

Thinghøj, Claus: »Under tagspærrene« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 35-41.

Fiskeri og jagt

Bager, Maibritt: »Fiskeri ved de danske kyster 1771« i Sjæk'len 1998 s. 43-51.
 Barthelmess, Klaus og Svend Tougaard: »Rekonstruktion af udvinding af tran« i Sjæk'len 1998 s. 103-117.
 Frank, Anders: »En jægers erindringer« i Lokalårbogen 1999 s. 101-107.
 Gjerulff, Henning: »Danmarks havne i historisk og retlig belysning« i Sjæk'len 1999 s. 79-93.
 Guldberg, Mette: »Kystmiljø« i Sjæk'len 1998 s. 69-79.
 Hahn-Pedersen, Morten: »En ordentlig opsang« i Sjæk'len 1998 s. 93-103.
 Holm, Poul: »Fiskeriets økonomiske betydning i Danmark 1350-1650« i Sjæk'len 1998 s. 9-43.
 Jensen, Thyge, Dorte Schmidt og Svend Tougaard: »Sælerne i Vadehavet - 10 år efter epidemien« i Sjæk'len 1998 s. 117-127.

Flygtninge

Mellerup, Hildegard: »Oksbøllejren - barselsstuen for Sonnenberg - ideen« i RA 1999 s. 3-18.
 Riber Jensen, Finn: »De tyske gravflytninger 1958-1968« i RA 1999 s. 105-116.

Foreningsliv

Karstoft, Ruben: »Grindsted Rotary Klub - 50 år« i Egnsbogen 1999 s. 15-18.
 Madsen, Ernst: »Læ« i Egnsbogen 1999 s. 19-25. <Om læplantning og husmandsforening>
 Nielsen, Kristian: »Æ kontrol« - om kontrolforeninger og kontrolassistenter« i Ølgod Museum 1998 s. 8-16.
 Steinicke, Jørgen. Brørup Brugsforening 1899-1999. Brørup 1999.

Gårdhistorie

Hertzum-Larsen, Holger. Kronens gårde og bol i Vester Horne Herred og Kærgård Birk 1562-1643. Lemvig 1998.
 Lund, Ole. Vestjyske bøndergårde i 1800-tallet. Videbæk 1998.
 Schmidt, Ingrid: »Den barske virkelighed« i RA 1999 s. 117-124.
 Sommerlund, Dagmar og Hans: »Suderkrog, Boldingvej 7« i Lokalårbogen 1999 s. 81-84.

Gæstgiverier og hoteller

Lauridsen, John T.: »Et internationalt badested »Fanø Nordsøbad« mellem dansk og tysk 1890-1901« i *Bøger, Samlinger, Historier. En antologi. København 1999 s. 233-249*).

Laursen, Poul Bjelke. Hotel- og restaurationsbranchen i Ribe Amt i 100 år 1898-1998. Ribe 1998.

West, Charlotte: »Ølgod gamle Kro« i *Ølgod Museum 1998 s. 65-76*.

Handel og håndværk

Andersen, Hans Chr.: »Bjerrum Nielsen 49-99. En rejse gennem tid, udvikling og produktion« i *Lokalårbogen 1999 s. 111-116*.

Guldberg, Mette. Jydepotter fra Vardeegnen. Odense 1999.

Mandøe, Søren. »Mette Margrete Twistman. Danmarks første kvindelig urmager« i *Ølgod Museum 1998 s. 77-84*.

Nielsen, Henning: »Bennedsen - købmand og sognerådsformand« i *RA 1999 s. 99-104*.

Nissen, Hans: »38 år med tøj i Gørding« i *Lokalårbogen 1999 s. 77-80*.

Petersen, Else Marie: »På naturens præmisser« i *Egnsbogen 1999 s. 8-11*. <Om jydepottefremstilling>

Søndengaard, Annelise: »Kvindelig« i *Vestjyske Fortællere 1999 s. 101-113*.

Sørensen, Hilda: »Oplevelser i Shellsvinget« i *Vestjyske Fortællere 1999 s. 97-99*.

Aalbæk-Nielsen, B.: »Sun-Air« i *Egnsbogen 1999 s. 47-54*.

Jernbanehistorie

Bruun-Petersen, Jens: »Ribe og Jernbanen« i *By, marsk og geest 1999 s. 63-77*.

Sørensen, Christian: »125 års jubilæum for Jernbanen« i *Lokalårbogen 1999 s. 108-110*.

Jubilæumsskrifter

Bramming Efterskole 1897-1997. Bramming 1997.

Bruhn, Verner og Jørgen Steinicke. Modvind og medvind. Ribe Seminarium 1899-1999. Ribe 1999.

Christensen, Poul Erling. Gode og billige boliger - 50 år. 1949-1999. Ribe 1999 <Ribe Amts Boligselskab>

Esbjerg Grundejerforening 100 års jubilæum. Esbjerg 1998.

Erneberg Tygesen, Svend. Egnen og sparekassen. Vorbasse - Hejnsvig Sparekasse 1873 - 1998. Vorbasse 1998.

Ertberg, Marianne, John Hunov og Teresa Nielsen. Fransk art nouveau keramik i Danmark. Vejen Kunstmuseum 75 år. Vejen 1999.

Grindsted Kirkes 75 års jubilæum. Grindsted 1998.

Kyndrup, Niels. Ribe Rotary Klub 1948-1998. Ribe 1998.

Rask, Tonny. Han lærte os at rejse. Tjæreborg 1999. <Om Eilif Krogager og Tjæreborgrejser>

Ribe Folkebibliotek 1898-1998. Ribe 1998.

Steinicke, Jørgen. Brørup Brugsforening 1899-1999. Brørup 1999.

Vejen Boligforening gennem 60 år 1938-1998. Vejen 1998. Villadsen, Kjeld. A/S Ribe Jernstøberi 1848-1998. Fra støbejern til pladejern. Ribe 1998.

Kirkehistorie

Dyssel, Arendse. Egnens kirker - domprovstiet Ribe Bramming. Ribe 1998.

Futtrup, Anders M.: »Begravelseskikke - Sørgebrættet« i *RA 1999 s. 137-140*.

Grindsted Kirkes 75 års jubilæum. Grindsted 1998.

Krigshistorie

Friis, Torsten. Forsvaret af Ribe og togtet mod Tønder 1848. Ribe 1998.

Jensen, Jørn. Nyt fra vestfronten. Marine Jensen og sønners breve fra 1. Verdenskrig. Indledning ved Steffen Heiberg. Odense 1998.

Ris, Nich.: »Ølgod Sogneforstanderskab og Krigen 1864« *Ølgod Museum 1998 s. 55-58*.

Kunst og kunsthåndværk

Brinch Madsen, Helge og Claus Hougaard: »Vikingekunst og tre-dimensionale lædermasker« i *By, marsk og geest 1999 s. 13-22*.

Guldager, Anni: »Om en livsdrøm« i *Egnsbogen 1999 s. 3-7*. Kjeldgaard: Inge Merete: »Intereuropæisk netværk« i *Danske Museer, maj 1999 s. 31-32*.

Mogensen, Inge Lise: »Hverdagens poesi. Om kunstneren Harald E. Jacobsens værker i anledning af kunstnerens 70 års dag« i *Mark og Montre 1999 s. 79-86*.

Mulvad, Søren: »Prinsessen på Rådhuset. Malerkunst på Ribe Rådhus« i *By, marsk og geest 1999 s. 23-28*.

Juhl, Magne: »En gravsten tegnet af Thorvald Bindesbøl« i *RA 1999 s. 63-72*.

Nielsen, Teresa: »Billedhuggeren Niels Hansen Jacobsen og den franske kunstnerkeramik« i *Mark og Montre 1999 s. 87-94*

Petersen, Else Marie: »På naturens præmisser« i *Egnsbogen 1999 s. 8-11*. <Om jydepottefremstilling>

Kystsikring

Jørgensen, Laust: »Bygningen af V. Vedsted-St. Darum diget 1911-1913« i *Lokalårbogen 1999 s. 85-91*.

Landbrug

Jensen, Boje: »Hvad er det der sker, der ude på landet« i Lokalårbogen 1999 s. 45-50.

Jørgensen, Ejner G. Hesselmedudstyknngen 1921. Oksbøl 1998.

Madsen, Ernst: »Læ« i Egnsbogen 1999 s. 19-25. <Om læplantning>

Nielsen, Kristian: »Æ kontrol« - om kontrolforeninger og kontrolassistenter i Ølgod Museum 1998 s. 8-16.

Petersen, E. Ladewig: »1600-tals bønder i Skadst Herred« i RA 1999 s. 125-136.

Schmidt, Ingrid: »Den barske virkelighed« i RA 1999 s. 117-124.

Uhre, Rudolf: »Om Jens Mathias Bollerup Andersen og hans søn Jacob Stilling Andersen« i Ølgod Museum 1998 s. 32-54.

Villumsen, Holger. Museumsgården Karensminde og vestjysk landbrug 1600-1940. Grindsted 1998.

Lovgivning

Bruhn, Verner: »Folkestyrets forudsætninger - pressen og den politiske debat« i Folk og folkestyre 1999 s. 11-18.

Erneberg Tygesen, Sven: »Grundloven og Vorbasse 1849-1899« i Folk og folkestyre 1999 s. 19-35.

Hertzum-Larsen, Holger. Jyske domme og dokumenter 1440-1700. Lemvig 1998.

Mulvad, Søren: »Vi ønsker ingen grundlov« i Folk og folkestyre 1999 s. 9-10.

Pedersen, Olga: »Leve grundloven« i Folk og folkestyre 1999 s. 54-59.

Schmidt, Kaj og Jørgen Dieckmann Rasmussen: »Horkarl og drukkenbolt. Om tab af valgret« i Folk og folkestyre 1999 s. 84-90.

Wium Olesen, Niels: »Et grundlovsbrud. Den esbjergensiske presse og kommunistloven 1944« i Folk og folkestyre 1999 s.95-105.

Mindesmærker

Busk Jensen, Ejvind: »Skibelund Krat« i Folk og folkestyre 1999 s. 47-53.

Busk Jensen, Ejvind: »Rejst af Læborg Landarbejderforening« i Folk og folkestyre 1999 s. 93-94.

Juhl, Magne: »En gravsten tegnet af Thorvald Bindsbøl« i RA 1999 s. 63-72.

Nørskov Nielsen, Ole: »Grundlovsfesten og afløsningen af Frederik VII's statue på Varde Torv den 5. Juni 1885« i Folk og folkestyre 1999 s. 69-73.

Møllehistorie

Holm, Mogens: »Skjærbæk Vandmølle i Vallund, Ølgod Sogn« i Ølgod Museum 1998 s. 21-31.

Naturforhold

Guldberg, Mette: »Kystkulturmiljø« i Sjæk'len 1998 s. 69-78.

Jørgensen, Laust: »Bygningen af V. Vedsted-St. Darum Diget 1911-1913« i Lokalårbogen 1999 s. 85-91.

Madsen, Ernst: »Læ« i Egnsbogen 1999 s. 19-25. <Om læplantning>

Petersen, Else Marie: »På naturens præmisser« i Egnsbogen 1999 s. 8-11.

Poulsen, Olav: »Der var en have« i RA 1999 s. 93-98.

Personalhistorie

Bollerup Andersen, Jens Mathias og Jacob Stilling Andersen. Uhre, Rudolf: »Om Jens Mathias Bollerup Andersen og hans søn Jacob Stilling Andersen« i Ølgod Museum 1999 s. 32-54.

Borch, Sigurd: »Ung i DSU i 1930'ernes krise og brydningstid« i RA 1999 s. 23-30.

Christensen Christen. Manøe, Søren: »Christen Christensen i List - en opfinder og tusindkunstner« i Ølgod Museum 1998 s. 17-20.

Bennedsen, Thorvald. Nielsen, Henning: »Bennedsen - købmand og sognerådsformand« i RA 1999 s. 99-104.

Bindsbøl, Thorvald. Juhl, Magne: »En gravsten tegnet af Thorvald Bindsbøl« i RA 1999 s. 63-72.

Bøving, Margot. »Hvorfor og hvordan bliver en vendelbo vestjyde?« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 43-58.

Danielsen, Daniel. Schmidt, Ingrid: »Den barske virkelighed« i RA 1999 s. 117-124.

De Place, Arne. »Fra Vesterbro til Vestjylland« i Lokalårbogen 1999 s. 117-122.

Hansen Marie. Schmidt, Thea: »Gamle Marie Hansen« i Lokalårbogen 1999 s. 123-130.

Holgersen, Gustav. »Hvordan laver man en københavner om til en jyde« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 27-34.

Jacobsen, Harald E. Mogensen, Inge Lise: »Hverdagens poesi« i Mark og Montre 1999 s. 79-86.

Jacobsen, Niels Hansen. Nielsen Teresa: »Billedhuggeren Niels Hansen Jacobsen og den franske kunstnerkeramik« i Mark og Montre 1999 s. 87-94.

Jensen Ove. Iversen Hansen, Lasse: »En mejeribestyrer taker af« Lokalårbogen 1999 s. 131-133.

Knudsen, Hans Sigfred: »Knudsen'erne har præget historien« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 123-126.

Krogager, Eilif. Rask, Tonny. Han lærte os at rejse. Tjæreborg 1999. <Om præsten og rejsebureaujeren Eilif Krogager>

Lund, Paul. Husted Vagn: »Paul Lund til Bramming Hovedgaard, som jeg kendte ham« i Lokalårbogen 1999 s. 56-65.
Læssøe, Signe. Møller, Jens Martin: »Signe Læssøe 1781-1870« i Ølgod Museum 1998 s. 59-64.

Magdahl Nielsen, Johannes. Jensen, Åge: »Arkitekt, bygningsinspektør Johannes Magdahl Nielsen 1862-1941« i RA 1999 s. 77-92.

Rand, Jørgensen Ole: »Østjyde bliver Vestjyde« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 115-122.

Søndengaard, Annalise: »Kvindelig« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 101-121.

Sørensen, Hilda: »Oplevelser i Shellsvinget« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 97-99.

Politisk historie

Borch Sigurd: »Ung i DSU i 1930'ernes krise og brydningstid« i RA 1999 s. 23-30.

Bruhn, Verner: »Folkestyrets forudsætning - pressen og den politiske debat« i Folk og folkestyre 1999 s. 11-18.

Busk Jensen, Ejvind: »Vejen-affæren. En historie fra provisorietiden« i Folk og folkestyre 1999 s. 74-79.

Busk Jensen, Ejvind: »Politiske mærkeår« i Folk og folkestyre 1999 s. 106-107.

Erneberg Tygesen, Sven: »Grundloven og Vorbasse 1849-1899« i Folk og folkestyre 1999 s. 19-35.

Jørgensen, Henning: »Vester Nebel Kvindeforening« i Folk og folkestyre 1999 s. 91-92.

Nørskov Nielsen, Ole: »Snævre grænser for ytringsfriheden - eller en politisk dom?« i Folk og folkestyre 1999 s. 80-83.

Pedersen, Olga: »Fruentimmere, folkehold, fattige, forbydere og fjolser« i Folk og folkestyre 1999 s. 60-68.

Pedersen, Olga og Verner Bruhn: »Ribe Amt på Tinge 1848-1999« i Folk og folkestyre 1999 s. 108-115.

Schmidt, Kaj og Jørgen Dieckmann Rasmussen: »Horkarl og drukkenbolt. Om tab af valget« i Folk og folkestyre 1999 s. 84-90.

Wium Olesen, Niels: »Et grundlovsbrud. Den esbjergensiske presse og kommunistloven 1944« i Folk og folkestyre 1999 s. 95-105.

Retsvæsen

Riber Jensen, Finn: »De tyske gravflytninger 1958-1968« i RA 1999 s. 105-116.

Romaner

Hesselholt, Marianne: Brorson billeder. Roman om Hans Adolf Brorson (1694-1764), senere biskop i Ribe. København 1999.

Skolehistorie

Andersen, Ida: »Ribe Amts Sygeplejeskole 1958-1986« i RA 1999 s. 45-56.

Astrup, Magne: »Esbjerg Aftenseminariums tilblivelse« i RA 1999 s. 33-35.

Breindahl, Christoffer: »Nogle hovedtræk af undervisningens historie specielt med henblik på landsbyskolen« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Breindahl, Christoffer: »og som lærerne husker den« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Bruhn, Verner og Jørgen Steinicke. Medvind og modvind. Ribe Seminarium 1899-1999. Ribe 1999.

Engkebølle, Jørgen: »Bramming Efterskole del I 1897-1997« i Lokalårbogen 1999 s. 66-76.

Eriksen, Hans E.: »Folkeuniversitetet i stationsbyen. 25 års erfaringer fra Grindsted« i Folkeuniversitetet. Glimt fra tiden 1898-1998 s. 55f.

Hansen, L. P.: »Skolebyggeri i Sædding« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Husted, Vagn: »Studerende på Esbjerg Aftenseminarium 1957-63« i RA 1999 s. 36-40.

Kodal, Ellinor: »Skolegangen på Sædding skole - som eleverne fra 20'erne og 40'erne husker den« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Larsen, Hans Jørgen L. Omkring en skole. Brørup Skole 1898-1998. Brørup 1998.

Manøe, Søren: »Lærerige år« i RA 1999 s. 40-44.

Nielsen, Jens Chr.: »Esbjerg Seminarium - kort fortalt« i RA 1999 s. 31-33.

Poulsen, Olav: »Der var en have« i RA 1999 s. 93-99.

Randløv, Peter: »Sædding Skole under besættelsen« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Rasmussen, Hans Dengsø: »De ældste skolehuse i Sædding/Fourfeldt« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Slægtshistorie

Juhl, Magne: »En gravsten tegnet af Thorvald Bindesbøl. Slægten Hans Hagen« i RA 1999 s. 63-72.

Ravn Nørgaard, Gert: »Blaavand og Børsmosefamilier i 400 år«. Oksbøl 1998.

Sygdomshistorie

Andersen, Ida: »Ribe Amts Sygeplejeskole 1958-1986« i RA 1999 s. 45-56.

Andersen, Lis: »Middelalderens menneske« i Mark og Montre 1999 s. 7-16.

Høy-Nielsen, Aja. Sygeplejersker i en provins. Træk af sygeplejens historie og professionalisering i Esbjerg i årene 1890-1925. København 1999.

Turisme

Lauridsen, John T.: »Et internationalt badested »Fanø Nordsøbad« mellem dansk og tysk 1890-1904« i Bøger, Samlinger, Historier. En antologi. København 1999 s. 233-249.

Rask, Tonny. Han lærte os at rejse. Tjæreborg 1999. <Om præsten og rejsebureaucheferen Eilif Krogager>

Ribe Amt eller dele deraf.

Christensen, Poul Erling. Gode og billige boliger - 50 år. 1949-1999. Ribe 1999. <Ribe Amts Boligselskab>

Bjelke Laursen, Poul. Hotel- og restaurationsbranchen i Ribe Amt 100 år. 1898-1998. Ribe 1998.

Busk, Jensen Ejvind: »Offentlig og fri fattighjælp« i Folk og folkestyre 1999 s. 36-41.

Busk, Jensen Ejvind: »Politiske mærkeår« i Folk og folkestyre 1999 s. 106-107.

Dyssel, Arendse. Egnens kirker. Domprovstiet Ribe og Bramming. Ribe 1998.

Futtrup, Anders M.: »Begravelseskikke - Sørgebrættet« i RA 1999 s. 137-140.

Hagemann, Helge. Under tvang. Minerydning ved den jyske vestkyst i 1945. København 1998.

Hansen, Johannes: »Sydslesvigske børns ferieophold i Ribe Amt« i RA 1999 s. 73-76.

Hertzum-Larsen, Holger. Jyske domme og dokumenter 1440-1700. Lemvig 1998.

Hertzum-Larsen, Holger. Kronens gårde og bol i Vester Herred og Kærgård Birk 1562-1643. Lemvig 1998.

Lund, Ole. Vestjyske bøndergårde i 1800-tallet. Videbæk 1998.

Manøe, Søren: »Folkemøder og samlingssteder« i Folk og folkestyre 1999 s. 42-46.

Pedersen, Olga og Verner Bruhn: »Ribe Amt på Tinge 1848-1999« i Folk og folkestyre 1999 s. 108-115.

Petersen E. Ladewig: »1600-tals bønder i Skadst Herred« i RA 1999 s. 125-136. < 2. opposition til disputats>.

Billund Kommune

Schmidt, Ingrid: »Den barske virkelighed« i RA 1999 s. 117-124.

Schmidt, Kai og Jørgen Dieckmann Rasmussen: »Horkarl og Drukkenbolt. Om tab af valgret« i Folk og folkestyre 1999 s. 84-90.

Vorbasse

Erneberg Tygesen, Sven. Egnen og Sparekassen. Vorbasse og Hejnsvig Sparekasse 1873-1998. Vorbasse 1998.

Erneberg Tygesen, Sven: »Grundloven og Vorbasse 1849-1899« i Folk og folkestyre 1999 s. 19-35

Bramming Kommune

Andersen, Hans Chr.: »Bjerrum Nielsen 49-99. En rejse gennem tid, udvikling og produktion« i Lokalårbogen 1999 s. 111-116.

Bak, Olaf: »Et hus og en by runder de 125 år« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 136-138.

Bak, Olaf: »Børnehjemmet i Bramming 1913-1975« i RA 1999 s. 19-22.

Bak, Olaf: »Glimt fra 1998-1999« i Lokalårbogen 1999 s. 5-33. Bramming Efterskole 1897-1997. Bramming 1997.

Dyssel, Arendse. Egnens kirker, Domprovstiet Ribe og Bramming. Ribe 1998.

Engkebølle, Jørgen: »Bramming Efterskole del I« i Lokalårbogen 1999 s. 66-76.

Frank, Anders: »En jagers erindringer« i Lokalårbogen 1999 s. 101-107.

Hegn, Stig og Olaf Bak. Da Bramming blev stor. Brammings historie fortrinsvis fra 1960'erne og 1970'erne. Bramming 1999.

Hejbøl, Karen: »Om spejderkorpset i Bramming« i Lokalårbogen 1999 s. 39-44.

Husted, Vagn: »Paul Lund til Bramming Hovedgaard, som jeg kendte ham« i Lokalårbogen 1999 s. 56-65.

Jensen, Boje: »Hvad er det der sker, der ude på landet« i Lokalårbogen 1999 s. 45-50.

Nielsen, Holger K.: »Barndom i Bramming« i Lokalårbogen 1999 s. 92-96.

Rohde Johansen, Eigil. Ribe-Bramming. Historisk beretning. Bramming 1999.

Darum

Jørgensen, Laust: »Bygningen af V. Vedsted-Darum Diget 1911-1913« i Lokalårbogen 1999 s. 85-91.

Endrup

Iversen Hansen, Lasse: »En mejeribestyrer takker af« i Lokalårbogen 1999 s. 131-133.

Lauridsen, Kristian: »Fra det gamle Endrup« i Lokalårbogen 1999 s. 134-137.

Gørding

Nissen, Hans: »38 år med tøj i Gørding« i Lokalårbogen 1999 s. 77-80.

Seide Petersen, Jørgen: »En Københavnerdrengs erindringer fra Gørding« i Lokalårbogen 1999 s. 51-55.

Sørensen, Christian: »125 års jubilæum for jernbanen« i Lokalårbogen 1999 s. 108-110.

Sejstrup

Bennedsen, M. M.: »Et bondebryllup først i 1880'erne« i Lokalårbogen 1999 s. 97-100.

Schmidt, Thea: »Gamle Marie Hansen« i Lokalårbogen 1999 s. 123-130.

Vejrup

de Place, Arne: »Fra Vesterbro til Vestjylland« i Lokalårbogen 1999 s. 117-122.

Sommerlund, Dagmar og Hans: »Suderkroggård, Boldingvej 7« i Lokalårbogen 1999 s. 81-84.

Blåbjerg Kommune

Lunde

Nielsen, Henning: »Bennedsen - købmand og sognerådsformand« i RA 1999 s. 99-104.

Lydum

Jensen, Åge: »Arkitekt, bygningsinspektør Johannes Magdahl Nielsen 1862-1941« i RA 1999 s. 77-92.

Blåvandshuk Kommune

Andersen, Jens. Atlantvolden fra Agger til Bulbjerg, Oksbøl 1999.

Bak, Oluf. Glimt fra Skallingen 1887-1987. Oksbøl 1998.

Christensen, Jens. Længst mod vest 1870-1940. Oksbøl 1998.

Jørgensen, Ejnar G. Hesselmedudstykingen 1921. Oksbøl 1998.

Ravn Nørgaard, Gert. Blaavand og Børsmosefamilier i 400 år. Oksbøl 1998.

Billum

Knudsen, Hans Sigfred: »Hans ville jo til søs« i Vestjyske Fortællere s. 23-25.

Ho

Linnae, Larsen, Jette: »Skrædderens hus. Inventar fra en hus-tomt i renæssancens Sønder side« i Mark og Montre 1999 s. 17-28.

Oksbøl

Mellerup, Hildegard: »Oksbøllejren - barselsstuen for Sonnenberg - ideen« i RA 1999 s. 3-18.

Brørup Kommune

Klitmøller, Linda. Vejen, Brørup og Holsted - tre sydvestjyske stationsbyer. Sønderkov 1998.

Larsen, Hans Jørgen L. Omkring en skole. Brørup skole 1898-1998. Brørup 1998.

Steinicke, Jørgen. Brørup Brugsforening 1899-1999. Brørup 1999.

Esbjerg Kommune

Andersen, Ida: »Ribe Amts Sygeplejerskole 1958-1986« i RA 1999 s. 45-56.

Astrup, Magne: »Esbjerg Aftenseminariums tilblivelse« i RA 1999 s. 33-35.

Borch, Sigurd: »Ung i DSU i 1930'ernes krise og brydningstid« i RA 1999 s. 23-30.

Bruhn, Verner: »Folkestyrets forudsætning - pressen og den politiske debat« i Folk og folkestyre 1999 s. 11-18.

Husted, Vagn: »Studierende på Esbjerg Aftenseminarium 1957-63« i RA 1999 s. 36-41.

Højholt, Per: »At være fra Esbjerg« i Barndomsbyer - en antologi. København 1999.

Høy-Nielsen, Aja. Sygeplejersker i en provins. Træk af sygeplejens historie og professionalisering i Esbjerg i årene 1890-1925. København 1999.

Kjeldgaard, Inge Merete: »Interuropæisk netværk«. Danske Museer, maj 1999 s. 31-32

Mogensen, Inge Lise: »Hverdagens poesi. Om kunstneren Harald E. Jacobsen i anledning af kunstnerens 70 års dag« i Mark og Montre 1999 s. 79-86.

Mortensen, Henning: »I Esbjerg er det muligt at tage afsked« i Glæde over Danmark skildret af 25 danskere. København 1999.

Manøe, Søren: »Lærerige år« i RA 1999 s. 40-44.

Momme, Axel: »Kalejdoskopiske fraser« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 70-80.

Nielsen, Jens Chr.: »Esbjerg Seminarium - kort fortalt« i RA 1999 s. 31-33.

Wium Olesen, Niels: »Et grundlovsbrud. Den esbjergensiske presse og kommunistloven 1941« i Folk og folkestyre 1999 s. 95-105.

Poulsen, Olav: »Der var en have« i RA 1999 s. 93-98.

Slyngborg, Mette: »Hyttekolonien i Sjelborgdalen« i Mark og Montre 1999 s. 71-78.

Sædding

Breindahl, Christoffer: »Nogle hovedtræk af undervisningens historie specielt med henblik på landsbyskolen« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Breindahl, Christoffer: »og som lærerne husker den« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Breindahl, Christoffer: »Ret til at grø« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Breindahl, Christoffer: »Halvtredsernes og tressernes forstadsskole, som eleverne husker den« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Hansen, L. P.: »Skolebygger i Sædding« i skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Kodal, Ellinor: »Skolegangen på Sædding Skole, som eleverne husker den« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Randløv, Peter: »Sædding Skole under besættelsen« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.
Rasmussen, Hans Dengsø: »De ældste skolehuse i Sædding« i Skoler og skoleliv i Sædding-Fourfeldt til 1970. Esbjerg 1999.

Tjæreborg

Rask, Tonny. Han lærte os at rejse. Tjæreborg 1999. <Om præsten og rejsebureauereren Eilif Krogager>

Vester Nebel

Jørgensen, Henning: »Vester Nebel Kvindeforening« i Folk og folkestyre 1999 s. 91-92.

Grindsted Kommune

Grindsted

Eriksen, Hans E.: »Folkeuniversitetet i stationsbyen. 25 års erfaringer fra Grindsted« i Folkeuniversitetet. Glimt fra tiden 1898-1998 s. 55f.

Grindsted Kirkes 75 års jubilæum. Grindsted 1998.

Guldager, Anni: »Om en livsdrøm« i Egnsbogen 1999 s. 3-7.

Hansen, Mogens: »Hvad kommer jydepotterne af?« I Mark og Montre 1999 s. 29-38.

Karstoft, Ruben: »Grindsted Rotary Klub - 50 år« i Egnsbogen 1999 s. 15-18.

Madsen, Ernst: »Læ« i Egnsbogen 1999 s. 19-25. <Om læplantning og husmandsforening>

Madsen, Ernst: »Årets begivenheder« i Egnsbogen 1999 s. 55-64.

Petersen, Else Marie: »På naturens præmisser« i Egnsbogen 1999 s. 8-11. <Om jydepottefremstilling>

Vestergaard, Astrid Jørgensen: »Black Diamonds - en succes er slut« i Egnsbogen 1999 s. 38-40.

Aalbæk-Nielsen, B.: »Sun Air« i Egnsbogen 1999 s. 47-54.

Villumsen, Holger. Museumsgården Karensminde og vestjysk landbrug 1600-1940. Grindsted 1998.

Fanø Kommune

Lauridsen, John T.: »Et internationalt badested »Fanø Nordsøbad« mellem dansk og tysk 1890-1904« i Bøger, Samlinger, Historie. En antologi s. 233-249.

Holsted Kommune

Aastrup

Pedersen, Olga: »Leve Grundloven« i Folk og folkestyre 1999 s. 54-59.

Pedersen, Olga: »Fruentimmere, folkehold, fattige, forbrydere og fjolser« i Folk og folkestyre 1999 s. 60-68.

Holsted

Hertz, Ejvind: »Sønder Holsted - En gravplads fra ældre romersk jernalder« i Mark og Montre 1999 s. 51-60.

Klitmøller, Linda. Vejen Brørup og Holsted - tre sydvestjyske stationsbyer. Sønderkov 1998.

Ribe Kommune

Andersen, Lis: »Udgravningen under den gamle bakelitfabrik i Slotsgade« i By, marsk og geest 1999 s. 29-38.

Brinch Madsen, Helge og Claus Hougaard: »Vikingekunst og tre-dimensionale lædermasker« i By, marsk og geest 1999 s. 13-22.

Bruhn, Verner og Jørgen Steinicke. Modvind og medvind. Ribe Seminarium 1898-1999. Ribe 1999.

Bentsen, Lars Christian: »Præstegade - den arkæologiske undersøgelse 1998« i By, marsk og geest 1999 s. 43-48.

Bruun-Petersen, Jens: »Ribe og jernbanen« i By, marsk og geest 1999 s. 63-77.

Dyssel, Arendse. Egnens kirker. Domprovstiet Ribe og Bramming. Ribe 1998.

Engqvist, Hans Henrik. Ribe bindingsværk. Ribe 1999.

Friis, Torsten. Forsvaret af Ribe og togtet mod Tønder 1848. Ribe 1998.

Hesselholt, Marianne. Brorson billeder, roman om hans Adolf Brorson (1694-1764), senere biskop i Ribe. København 1999.

Holback, Torbjørn Jacobsen: »Svårtolkede spår efter en metallurgisk process-ett dansk eksempel och dess paralleller i omværliden« i By, marsk og geest 1999 s. 5-12.

Holst, Jens Christian: »Middelalderlige fundamenter i Lybeck - og andre steder« i By, marsk og geest 1999 s. 49-62.

Jensen, Stig. Marsk, land og bebyggelse; Ribe gennem 10.000 år. Århus 1998.

Kyndrup, Niels. Jubilæumsskrift Ribe Rotary Klub 1948-1998. Ribe 1998.

Laursen, Simon. Nyt og gammelt i sangsalen. Ribe Katedralskole 1999

Lund, Nils-Ole: »Min fødeby Ribe« i Barndomsbyer, en antologi. København 1998.

Madsen, Per Kristian. Middelalderkeramik fra Ribe. Århus 1999.

Mulvad, Søren: »Prinsessen på Rådhuset« i By, marsk og geest 1999 s. 23-28.

Ribe Folkebibliotek 1898-1998. Ribe 1998.

Skov, Niels Aage. Brev til mine efterkommere. Odense 1999. <Indeholder oplysninger om Ribe og omegn under Anden Verdenskrig>.

Videbæk, Ole. Restaureringen af parthenonmetope i sangsalen. Ribe 1999. <Ribe Katedralskole>

Villadsen, Kjeld. A/S Ribe Jernindustri 1848-1998. Fra støbegods til pladejern. Ribe 1998.

Jernved

Juhl, Magne: »En gravsten tegnet af Thorvald Bindesbøl« i RA 1999 s. 63-72.

Mandø

Beck, Hedvig. Mandøe i 1700-tallet. Esbjerg 1999.

Karnøe, Kai. Fra det største til det mindste, en læges erindringer. Herning 1993. <Om Mandø>

Seem

Kieffer-Olsen, Jacob: »Seem Kloster lokaliseret« i By, marsk og geest 1999 s. 39-42.

Mulvad, Søren: »Vi ønsker ingen grundlov« i Folk og folkestyre 1999 s. 9-10.

Raahauge, Agnete: »500 meter grusvej« i Barndomsbyer, en antologi. København 1998. <Om Seem Sogn>

Varde kommune

Varde

Beckgaard Holm, Flemming. Varde 1920-1990. Fra købstad til storkommune bd. II. Varde 1999.

Bøving, Margot: »Hvorfor og hvordan bliver en vendelbo vestjyde?« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 43-58.

Clausen, Thyge: »Bal i den Borgerlige« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 81-96.

Frandsen, Lene B.: »Nybro - gamle bro - et vejanlæg fra tidlig vikingetid« i Mark og Montre 1999 s. 39-50.

Frandsen, Lene B.: »Reddet fra ploven - to jernaldergrave fra Mejls« i RA 1999 s. 57-62.

Guldberg, Mette. Jydepotter fra Vardegnen. Odense 1999.

Holgersen, Gustav: »Hvordan laver man en københavner om til en jyde« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 27-34.

Lauritzen, Carl Emil: »Julen 1930« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 65-66.

Nielsen, Niels C.: »Fra min barndom på Varde Nørremark« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 127-135.

Nørskov Nielsen, Ole: »Grundlovsfesten og afsløringen af Frederik VII's statue på Varde Torv den 5. juni 1885« i Folk og folkestyre 1999 s. 69-73.

Nørskov Nielsen, Ole: »Snævre grænser for ytringsfriheden - eller en politisk dom?« i Folk og folkestyre 1999 s. 80-83.

Simonsen, Preben: »Min barndoms jul« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 59-64.

Søndegaard, Annelise: »Kvindelig« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 101-114.

Sørensen, Hilda: »Oplevelser i Shellsvinget« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 97-99.

Rand Jørgensen, Ole: »Østjyde bliver Vestjyde« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 115-122.

Thinghøj, Claus: »Under tagspærene« i Vestjyske Fortællere 1999 s. 35-41.

Varde Kommune. Artilleriet set fra Varde. Varde 1999.

Vejen Kommune

Busk Jensen, Ejvind: »Vejen - affæren. En historie fra provisorietiden« i Folk og folkestyre 1999 s. 74-79.

Ertberg, Marianne, John Hunov og Terese Nielsen. Fransk art nouveau keramik i Danmark. Kunstmuseets jubilæum 1999. Vejen 1999.

Jensen, Knud Peder. Erindringer fra opvæksten på en fir-længet bondegård til akademikerlivet som højskolelærer på Askov. Højbjerg 1999.

Klitmøller, Linda. Vejen Brørup og Holsted - tre sydvestjyske stationsbyer. Sønderkov 1998.

Nielsen, Teresa: »Billedhuggeren Niels Hansen Jacobsen og den franske kunstnerkeramik« i Mark og Montre 1999 s. 87-94.

Vejen boligforening gennem 60 år. 1938-1998. Vejen 1998.

Skibelund

Busk Jensen, Ejvind: »Skibelund Krat« i Folk og folkestyre 1999 s. 47-53.

Læborg

Busk Jensen, Ejvind: »Rejst af Læborg Landarbejderforening« i Folk og folkestyre 1999 s. 93-94.

Ølgod Kommune

Holm, Mogens: »Skjærback Vandmølle i Vallund, Ølgod Sogn« i Ølgod Museum 1998 s. 21-31.

Manøe, Søren: »Christen Christensen i List - en opfinder og tusindkunstner« i Ølgod Museum 1998 s. 17-20.

Manøe, Søren: »Mette Margrethe Twistmann. Danmarks første kvindelige urmager 1741-1827« i Ølgod Museum 1998 s. 77-84.

Manøe, Søren: »Folkemøder og samlingssteder« i Folk og folkestyre s. 42-53.

Møller, Jens Martin: »Signe Læssøe (1781-1870)« i Ølgod Museum 1998 s. 59-64.

Nielsen, Kristian: »Æ kontrol« - om kontrolforeninger og kontrolassistenter« i Ølgod Museum 1998 s. 8-16.

Riis, Nich: »Ølgod Sogneforstanderskab og Krigen 1864« i Ølgod Museum 1998 s. 55-58.

Uhre, Rudolf: »Om Mathias Bollerup Andersen og hans søn Jacob Stilling Andersen« i Ølgod Museum 1998 s. 33-54.

West, Charlotte: »Ølgod gamle Kro« i Ølgod Museum 1998 s. 65-76.

Historisk Samfund for Ribe Amt

Generalforsamling og årsmøde 2000

Historisk Samfund for Ribe Amt afholdt sin ordinære generalforsamling og årsmøde på Museet Ribes Vikinger den 13. april 2000.

1. Valg af ordstyrer

Bestyrelsen foreslog antikvar ved Den Antikvariske Samling i Ribe, Jacob Keiffer-Olesen til ordstyrer. Han blev valgt, takkede for valget og indledte med at konstatere, at generalforsamlingen var lovlig indvarslet.

2. Beretning

Formanden Jørgen Dieckmann Rasmussen aflagde derefter følgende beretning:

»Så skriver vi år 2000, og der skal aflægges beretning for virksomhedsåret 1999. Hvorvidt der er tale om den sidste beretning i det gamle årtusind eller kun næstsidste skal jeg undlade at komme ind på, da det er ét af de spørgsmål, de lærde ikke kan blive enige om. I det mindste er det den sidste beretning, hvor noget med 19-hundrede indgår i titlen.

Året 1999 blev et godt år for Historisk Samfund for Ribe Amt. Vore sædvanlige udflugter og oplysende arrangementer blev gennemført som altid, og vi var også med til at markere grundlovens 150-års jubilæum. Mere herom senere. Blot kan det nævnes, at temaet omkring grundloven blev vældig fint slået an ved årsmødet sidste år, hvor fhv. folketingsbibliotekar, dr. phil. Kr. Hvidt levende og engageret fortalte om Danmark i provisorietiden. Grundloven kom naturligt til at fylde meget i det historisk orienterede Danmark hele sidste år.

Allerførst i det svundne virksomhedsår kon-

stituerede bestyrelsen sig dog, og det blev uændret med Jørgen Dieckmann Rasmussen som formand, Søren Hübschmann som næstformand, Ejvind Busk Jensen som kasserer og ansvarlig for ekspeditionen og Olga Pedersen som redaktør af årbogen Fra Ribe Amt. De øvrige bestyrelsesmedlemmer har medvirket i redaktionsudvalg og/eller været ansvarlige for vore arrangementer og har i den forbindelse gjort en stor indsats.

Første arrangement for medlemmerne var sommerudflugten søndag den 30. maj. Turen gik til Sønderjylland, nærmere bestemt egnen omkring Tønder og Tønder by. Vesteregnet er rig på minder om en omskiftelig historie. Vi besøgte bl.a. Trøjborg Slotsruin, Møgeltønder med Schackenborg og Tønder by. Det var en spændende eftermiddag, som vi nok kunne ønske os flere medlemmer havde deltaget i.

Næste store arrangement var fredag, d. 4. juni - dagen før Grundlovsdag, hvor Historisk Samfund og Ribe Amts Lokalarkiver i fællesskab havde nået at få bogen Folk og folkestyre i 150 år færdig. En hurtigtarbejdende redaktion bestående af Olga Pedersen, Ejvind Busk Jensen, Søren Mulvad og Birgitte Herreborg Thomsen havde udarbejdet en bog på 116 sider. Bogen omhandlede forskellige emner som Leve Grundloven samt at man ingen grundlov ønskede. Folkemøder og samlingssteder var emnet for en tredje artikel, offentlig og fri fattighjælp en fjerde, et grundlovsbrud en femte - og sådan kunne jeg blive ved, men det behøves næppe, da jeg formoder, at alle tilstedeværende har gjort brug af favørtilbuddet på 80 kr. pr.

bog og derfor kender dens indhold. Bogens for- og bagside er prydet af et par malerier fremstillet til formålet af Hans Tyrrestrup. For ikke at drukne i andre grundlovsarrangementer havde de to bestyrelser besluttet at afholde præsentationen dagen før grundlovsdag, hvilket viste sig vejrsmæssigt at være et stort held. Præsentationen fandt sted i Skibelund Krat - så det i tilfælde af godt vejr kunne foregå udenørs under de frisk udsprungne træer og indenørs i tilfælde af dårligt vejr. Det blev et indenørs arrangement, hvor Karen Baungaard, der er formand for Ribe Amts Undervisnings- og kulturudvalg, holdt præsentationstalen. Mange var mødt op, og vi havde en god eftermiddag, som tilmed blev sluttet af med et par solstrefj. Modsat selve grundlovsdag, hvor regnen stod ned i stride strømme.

Udgivelsen af grundlovsbogen krævede ikke blot menneskelige, men også økonomiske ressourcer. Virkelig mange trådte til og støttede udgivelsen af bogen. Det drejede sig om Dansk Folkeoplysnings Samråd, Lida og Oskar Niensens Fond, Claus Sørensens Fond, Blåbjerg, Blåvandshuk, Bramming, Brørup, Esbjerg, Fanø, Helle, Ribe, Varde, Vejen og Ølgod kommuner. Uden denne støtte ville bogen ikke have set dagns lys.

Den 10. august blev årbogen præsenteret. En af artiklerne handlede om flygtningelejren i Oksbøl, og præsentationen var derfor henlagt hertil. Der var et meget pænt fremmøde til arrangementet, da deltagerne - trods militær skiltning - endelig fandt frem til mødelokalet. Lejrkommandant, oberstløjtnant Niels Krarup præsenterede årbogen, og arrangementet sluttede med en orientering om Oksbøllejrens historie og det militære område i dag, fulgt op af en rundvisning. Det var et vellykket arrangement. Selve årbogen blev inkl. beretninger fra Ribe Amts Lokalarkiver på i alt 188 sider. Den

bestod af 14 forskellige artikler samt en lidt større, sammenhængende artikel med flere forfattere om Esbjerg Seminarium. Der var artikler om Børnehjemmet i Bramming, om Ribe Amts Sygeplejeskole, jernaldergrave i Mejls for blot at nævne nogle enkelte artikler i den alsidigt sammensatte årbog.

Historisk Søndag foregik i 1999 søndag, den 3. oktober. Besøgsålet var egnen omkring Horne, og mødet indledtes i Horne Kirke, hvor højskoleforstander Poul Erik Søe fortalte om kirken og diget omkring kirkegården. Planen var derefter at køre i egne biler til det gamle kongedømme Lyne, hvor Poul Erik Søe ville fortælle om den årtusindgamle oldtidsvej og Kongevejen. Her kom vejret på tværs, for søndag den 3. oktober var én af de mange regnsvejrskdage i 1999. Turen gik derfor videre til Horne Kro, hvor Poul Erik Søe fortalte om alt det, vi skulle have hørt om i Lyne, og iøvrigt sluttede han af med at fortælle om gamle tider og skikke. Som altid, når Poul Erik Søe optræder, var der stor tilslutning til arrangementet.

Efterårsmødet blev afholdt lørdag, den 30. oktober i Gørding. Det var en vidunderlig efterårsdag, hvor efterårssolen var en perfekt vejrsmæssig ramme om arrangementet. Mødet blev indledt i Gørding Kirke, hvor sognepræst Rikke Aagaard Nielsen levende og engageret fortalte om kirken og dens inventar. Derfra fortsattes til Gørding Forsamlingshus, hvor arkivleder Nora Olesen, Gørding Sognearkiv, fortalte om forsamlingshusets historie og ikke mindst om den oprindelige udsmykning, der er bevareret intakt. Derefter var der kaffe og kage på Hotel Gørding lige ved jernbanen, hvilket var meget passende til det afsluttende foredrag. I det fortalte lektor Vigand Dann Rasmussen, Vejle, om den sydjyske tværbane i 125 år. I 1999 var det 125 år siden jernbanen åbnede, og i det meget spændende foredrag hørte vi bl. a. om

diskussionen om linieføringen for tværbanen og om baggrunden for placeringen af de enkelte stationer.

Både Historisk Søndag og Efterårsmødet var meget velbesøgte arrangementer.

Bogen om Bøndergårde og Byggeskik i Skads Herred blev ikke færdig i 1999. Begge implicerede har haft for meget at se til, men af mange grunde - og ikke mindst efter forfatterens ønske - skal bogen meget gerne gøres færdig og udgives i indeværende år.

Afslutningsvis vil jeg gerne takke bestyrelsen for godt samarbejde i 1999. I en række sammenhænge trækker vi på personer uden for bestyrelsens rækker til større arbejdsopgaver. Det gælder f. eks. Verner Bruhn, som gør en stor indsats i redaktionsudvalget, og Johs. Godsk Hansen, som ud over at være medrevisor også modtager tilmeldninger til udflugter, møder m.m. Endvidere medvirker i årets løb en lang række mennesker rundt om i amtet, f.eks. ved præsentationen af årbogen, Efterårsmødet og Historisk Søndag.

Tak til alle de, der beredvilligt stiller op for os. Der skal desuden lyde en tak til Ribe Amt, kommuner og andre sponsorer, som med deres økonomiske støtte er med til at gøre vores virksomhed mulig. Endelig vil jeg slutte af med at takke arkiver og museer i Ribe Amt - vore faglige samarbejdspartnere - for godt samarbejde i årets løb«.

Beretningen blev godkendt uden bemærkninger.

3. Regnskab

Kassereren aflagde regnskabet, der ligeledes godkendtes uden bemærkninger.

4. Valg

På valg til bestyrelsen var: Søren Hübschmann,

Olga Pedersen og Ejvind Busk Jensen. Søren Hübschmann og Ejvind Busk Jensen ønskede ikke genvalg.

Nyvalgt til bestyrelsen blev derfor Edel Overgaard, Brørup og Roll Præstegård, Vilslev.

4b. Suppleanter

På valg var J. Hedegaard Rasmussen og Sv. E. Tygesen. Begge genvalgtes.

4c. Revisorer

På valg var Johannes Godsk Hansen og Jens Christian Nielsen. Begge genvalgtes.

5. Fastsættelse af kontingent

Bestyrelsen foreslog uændret kontingent (100 kr.). Dette godkendtes.

6. Indkomne forslag

Ingen indkomne forslag.

7. Eventuelt

Under eventuelt takkede formanden, Jørgen Dieckmann Rasmussen de to afgående bestyrelsesmedlemmer for deres indsats for Historisk Samfund gennem en lang årrække. Ejvind Busk Jensen takkede ligeledes den øvrige bestyrelse og medlemmerne for godt samarbejde gennem mere end tyve år.

Formanden takkede dirigenten for veludført arbejde og denne sluttede derefter generalforsamlingen med at takke for god ro og orden.

Derefter holdt kirkehistorikeren, professor Martin Schwarz Lausten et meget spændende foredrag, som han havde kaldt »Det første årtusindskifte - set i kirke historisk sammenhæng«. Efter foredraget var der kaffebord, hvorunder der udspandt sig en livlig debat omkring det spændende foredragsemne.

Nye medlemmer 1999

Billund: Evald Andreassen, Else Nielsen, Kirsten Laurvig Jensen.

Esbjerg: Jesper Madsen, Lars Corneliussen, Kamma Krarup, B. Skovsgaard Andersen, Olav Poulsen.

Følving: Th. & K. Aaltmann.

Glejbjerg: Claus Wentzel.

Grindsted: Maren Lauridsen, Mogens Hansen, Anna M. Ebbesen.

Gørding: John Dønnergaard.

Holsted: Per Doctor.

Horne: Bessie Aggeboe, Anna K. Østergaard.

Oksbøl: Jens Kastrupsen.

Sig: Aage Hansen.

Thorstrup: Michael Dohn.

Vestkjær: Niels Jacob Jessen.

Varde: Lene Ansberg.

Vilslev: S. & C. Kulmbak.

Ølgod: Egon Thomsen, Grete Jensen.

Uden for amtet

Asperup: Asta Hougaard.

Filskov: Holger Villumsen.

Frederiksberg: Grete Søborg Jensen.

Ringkøbing: Børge Sørensen.

Vallensbæk: Ejvind Hansen.

Aabenraa: Svend Melchior.

Regnskab 1999

Indtægter

Kontingent	99.300,00
Tilskud:	
Ribe Amt	16.500,00
Kommunerne:	
Billund	1.000,00
Blåbjerg	0
Blåvandshuk	889,25
Bramming	1.000,00
Brørup	500,00
Esbjerg	2.000,00
Fanø	500,00
Grindsted	1.000,00
Helle	500,00
Holsted	1.000,00
Ribe	1.950,00
Varde	1.500,00
Vejen	1.000,00
Ølgod	800,00

Øvrige tilskud

L.og Oskar Niensens Fond	2.000,00	32.139,25
Nettorenter	2.011,82	
Foreningsindtægter i alt	133.451,07	
Nettoindtægter ved bogsalg	9.277,42	
I alt	143.277,42	

Udgifter

Løn	10.000,00
Kontorhold	9.856,67
Møder/udflugter	5.539,63
Bestyrelsen	2.500,00
Årbogen	102.482,25
Porto	6.612,00
Foreningsudgifter i alt	136.990,55

Årets overskud

6.286,87

143.277,42

Status pr. 31.12.1999

BG Bank 688-00-04152	2.038,52
BG Bank 688-24-03030	72.216,20
Girokonto 604-3194	25.313,78
Boglager	3.000,00
Tilgode for genoptrykning	8.000,00

110.568,50

Moms tilgode

776,68

Egenkapital

Saldo 1.1.1999	105.058,31
Årets overskud	6.286,87
	111.345,18

110.568,50

Foranstående regnskab har vi revideret, bank- og kassebeholdninger er afstemt med foreliggende kontoudtog.

Den 7. marts 2000

Fra lokalarkivernes arbejdsmark Ribe Amt 1999

Ribe Amts Lokalarkiver (RAL)

Bestyrelsens beretning 1999

Lad mig indlede med at byde velkommen til den første generalforsamling i RAL i dette årtusind - eller hvad det nu er, for der har jo været en del diskussion om, hvorvidt vi allerede er kommet ind i et nyt årtusind - eller om det først sker ved årsskiftet i år. Det er måske lidt en strid om kejserens skæg - i hvert fald kan det konstateres, at årstallet nu er 2000.

1999 var et mærkeår for RAL. Som I sikkert husker, fejrede vi årsmøde med lagkage sidste år i anledning af RALs 20-års jubilæum. Fra de 34 medlemmer, foreningen omfattede dengang, var den 20 år senere vokset til 51 ordinære medlemmer og 1 ekstraordinært medlem. Med 14 kommuner i Ribe Amt kan man regne ud, at vi her i amtet er velforsynet med arkiver.

Fødselsdagen blev samtidig markeret med udgivelsen af bogen Arkiver i Ribe Amt - en vejviser. Det er den første udgivelse, hvor der ikke blot står rent praktiske oplysninger om arkiverne i Ribe Amt, men også en beskrivelse af de enkelte arkiver, deres historie og samlingsernes sammensætning. Arkivejviseren er blevet vel modtaget - den har solgt pænt, ikke mindst sammen med det særtillbudt på Foreningsarkivregistraturens to bind. Det var et nyttigt oversigtsværk, der her kunne præsenteres, og andre kredse er misundelige på arkiverne i Ribe Amt for at have en sådan vejviser.

Inden vi går over til årets aktiviteter vil jeg lige kort fortælle om bestyrelsesarbejdet i 1999. Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig med undertegnede som formand, Olga Pedersen fra Aastrup som næstformand og redaktør, Nora Olesen som kasserer og Jørgen Lind og Aage Meldgaard som medlemmer af bestyrelsen. Jørgen Lind og Aage Meldgaard fik begge sæde i RALs uddannelsesudvalg, så også de har haft noget at se til. Bestyrelsen har holdt seks bestyrelsesmøder.

Bestyrelsens arbejde koncentrerede sig i første omgang om 150-års jubilæet for grundloven. Sammen med Historisk Samfund for Ribe Amt havde vi besluttet at udgive en bog med titlen Folk og folkestyre i 150 år,

byggende på artikler fra bl.a. amtets arkiver. En hurtigt - og hårdtarbejdende - redaktion tog sig af at få bogen færdig til tiden, og bogen blev præsenteret ved en velbesøgt reception i Skibelund Krat om eftermiddagen, fredag den 4. juni. Karen Baungaard, der er formand for Ribe Amts undervisnings- og kulturudvalg, præsenterede bogen, hvis forside er lavet af maleren Hans Tyrstrup. Det blev en god eftermiddag, der i den regnfulde forsommer 1999 endda var præget af enkelte solstrejf - modsat selve Grundlovsdag, hvor regnen stod ned i tove.

Med grundlovsprojektet veloverstået bag sig kastede RALs bestyrelse sig over næste opgave. Årtusindskiftet lurede, og bestyrelsen besluttede at sætte et projekt i gang, hvor formålet var at få borgere i Ribe Amt til at fortælle, hvordan det første år i det nye årtusinde formede sig. Det kunne være i dagbogsform, mere samlende beskrivelser, eller som en foto- eller videoproduktion. Ja, en enkelt person har faktisk lovet at afrapportere med et maleri! Der har i det hele taget været pæn interesse for projektet, og vi glæder os til at se resultatet, der præsenteres i begyndelsen af næste år.

Endelig er vi kommet videre med opbygningen af mikrokortsamlingen af kirkebøger. Efter ansøgning har Ribe Amt bevilget 30.000 kr. og lokale fonde og en enkelt forening andre 20.500 kr. til køb af mikrokort. Det har gjort det muligt for RAL at tømme SLAs restlager af mikrokort samt at købe lidt mere, men til en højere pris. En komplet samling af danske kirkebøger i Ribe Amt er altså nærmere opfyldelsen end før - om end der stadig skal nogle tusind kroner til for at samlingen er komplet og dækker alle kirkebøger i Danmark indtil 1892.

Der er sket meget mere i RAL i 1999. Der har været afholdt kurser og udgivet RAL-Nyt, alt sammen noget som amtskonsulent Birgitte Herreborg Thomsen vil komme ind på i sin beretning lige herefter. Inden jeg slutter min beretning vil jeg dog afrunde med nogle betragtninger om lokalarkiverne og fremtiden. Det er

nemlig min opfattelse, at lokalarkiverne går en stor fremtid i møde. Stadig flere vil efterspørge materialet i arkivernes samlinger, og det er ikke blot personer, der bor i Ribe Amt. For nylig var jeg til et kredsmøde i Sammenslutningen af Lokalarkiver, hvor overlæge Kirsten Lylloff fra København holdt et foredrag om de danske lægers behandling af de tyske flygtninge i Danmark under og efter 2. Verdenskrig. Hun havde hidtil fortrinsvis anvendt materiale i Rigsarkivet i København, men havde fornemmelse af, at der nok var mere at hente i andre danske arkiver, hvilket mødedeltagerne kunne bekræfte hende i. Senere på samme møde prøvede vi at søge på den database over lokalarkivernes samlinger, DanPa, som vi får mere at vide om i dag og som først præsenteres officielt fredag den 24. marts i overværelse af rigsarkivaren og kulturministeren. Via denne base kunne Kirsten Lylloff være kommet meget videre - og med hende adskillige andre forskere, som endnu ikke har fået øje på de mange guldkorn i lokalarkivernes samlinger. De skal være med til at lave en anden og mere nuanceret Danmarkshistorie end vi kender i dag, men det kan vi kun ske ved et tæt og godt samarbejde på amts- og på landsplan. Det er i øvrigt også ideen i organisationsstrukturen, som bygger på en sammenslutning af SLAs medlemmer i Ribe Amt. Herved er der sikret et netværk til gavn for såvel arkiver som brugere, et netværk som vi har haft glæde og udbytte af i fortiden og som vi ikke kan undvære i fremtiden.

Lad mig slutte bestyrelsens beretning af med at takke bestyrelsen for godt samarbejde i årets løb og amtskonsulent Birgitte H. Thomsen for uvurderlig hjælp til bestyrelsen og til medlemmerne. En særlig tak skal der gå til Ribe Amt for økonomisk støtte i flere omgange, først og fremmest til Ribe Amt for støtten til amtskonsulenten, for tilskud til udgivelse af årsberetninger, til grundlovsbogen, til mikrokortene af kirkebøgerne samt til År 2000-projektet, hvor vi har modtaget en bevilling på 70.000 kr. Også en tak til alle de, der støttede udgivelsen af grundlovsbogen. Det drejede sig om Dansk Folkeoplysnings Samråd, Lida og Oskar Niensens Fond, Claus Sørensens Fond, Blaabjerg, Blåvandshuk, Bramminge, Brørup, Eshbjerg, Fanø, Helle, Ribe, Varde, Vejen og Ølgod kommuner. Uden denne støtte ville bogen ikke have set dagens lys.

På det faglige område vil jeg gerne takke Ribe Amts Museumsråd samt Historisk Samfund for godt samarbejde i årets løb. Endelig er der grund til at takke de tre bestyrelsesmedlemmer, som af private grunde ser sig nødsaget til at trække sig fra bestyrelsen. Nora Olesen og Jørgen Lind har begge været med i adskillige år, mens

Aage Meldgaard blev indvalgt sidste år, men har måttet erkende, at hans øvrige aktiviteter er uforenelige med også at sidde i bestyrelsen for Ribe Amts Lokalarkiver. Alle tre takkes for deres indsats for Ribe Amts Lokalarkiver.

Amtskonsulentens beretning

Endnu et år er gået siden jeg sidst aflagde beretning som arkivernes konsulent her i Ribe Amt. Det forekommer mig at det ikke er så længe siden som et helt år, men fornemmelsen af tidens hastige forløb må vel have sin årsag i, at der er sket meget i løbet af året.

En af de store opgaver der både blev søsat, sejlet med og sat flot i land igen i 1999, var det bogprojekt Ribe Amts Lokalarkiver havde kastet sig ud i sammen med Historisk Samfund for Ribe Amt i anledning af Grundlovens 150 års jubilæum den 5. juni 1999. Dagen før dagen, den 4. juni 1999, udgav vi bogen Folk og folkestyre i 150 år, som blandt andet bestod af bidrag fra medarbejdere på amtets lokalarkiver. Der var en stor bredde i artiklerne, der blandt andet handlede om dem der slet ingen grundlov ville have, om folkestyrets forudsætninger set i forhold til pressen, om de steder man samledes til folkemøder, om grundlovsfester, om grundlovens bestemmelser for eksempel fruentimmere, folkehold, fattige, forbydere og fjolser, om grænserne for tryngsfriheden, om grundlovsbrud - og meget mere.

Udover fornøjelsen ved at modtage så gode bidrag til bogen var det også en glæde at møde stor og god støtte i form af tilskud fra lokale fonde, Ribe Amt og 11 ud af amtets 14 kommuner. Vi skylder alle disse en stor tak for at projektet kunne lykkes.

I efteråret 1999 satte Ribe Amts Lokalarkiver så et nyt projekt i søen, igen i samarbejde med Historisk Samfund for Ribe Amt. I anledning af det dengang forestående årtusindskifte besluttede vi at indbyde til et indsamlingsprojekt, der i al korthed går ud på at opfordre borgere i Ribe Amt til at fortælle om deres liv i det første år af ikke bare et nyt år, eller et nyt århundrede, men i det første år i et nyt årtusinde. Ideen opstod egentlig ud fra den betragtning, at vi ofte i arkiverne ser vidnesbyrd fra kendte eller betydningsfulde mennesker, der fortæller om deres liv og gerninger, men sjældent finder tilsvarende fra ganske almindelige mennesker, der fortæller om deres hverdagsliv og deres tanker og forestillinger om det liv de lever lige nu, i alle dets hverdagsagtige og velkendte og måske udefra set trivielle former.

Med hjælp af god pressedækning efter et massivt bombardement af alle aviser og æterbårne medier i Ribe Amt fik vi især i begyndelsen af året rigtig mange henvendelser om projektet, og da vi indbød til et informationsmøde i slutningen af januar måned kom der så mange mennesker, at vi både måtte bære flere stole ind og lave mere kaffe. Det var et godt møde med stor spørgelyst og mange gode kommentarer, og det er mit indtryk at de fleste gik hjem med en fornemmelse af at det er et sjovt projekt, som de godt kunne tænke sig at være med i. Nu står vi overfor at følge op på projektet gennem hele året, og vi venter i spænding at se resultatet i form af de bidrag der kommer ind efter året er omme.

Ribe Amts Lokalarkiver har i en del vintersæsoner afviklet rækker af sammenhængende kurser, der gav deltagerne mulighed for at arbejde sig igennem en serie af relevante arkivfunktioner og arkivspørgsmål. Sidste år lod det til at markedet var ved at være mættet på den front, da vi måtte aflyse flere kurser p.g.a. for få tilmeldinger, og derfor sadlede vi om til kurser med enkeltstående emner. Desværre måtte vi igen aflyse p.g.a. for få tilmeldinger, også et kursus i brugen af arkivernes EDB-program Arkibas, som der ellers havde været stor forhåndsinteresse for. Vi afviklede dog et enkelt arrangement med stor succes i efteråret, nemlig et besøg på Historisk Samling fra Besættelsestiden i Esbjerg, hvor arkivleder Niels Wiium Olesen fortalte om samlingen og dens aktiviteter, og hvor der var lejlighed til at se sig omkring i lokalerne. Det var et velbesøgt arrangement, med god interesse og spørgelyst, så arrangementer med arkivbesøg planlægges fortsat.

Igen i år vil jeg opfordre jer til at fortælle bestyrelsen om I er interesseret i at kredsen afholder kurser - og hvilke typer af kurser I i det tilfælde vil være interesseret i. Bestyrelsen opfatter det nemlig også som en af RALs vigtige opgaver at arrangere kurser alt efter hvad der nu måtte være behov for.

Igen i 1999 redigerede jeg lokalarkivernes beretninger for året der gik. De bliver hvert år udgivet i årbogen fra Historisk Samfund for Ribe Amt, Fra Ribe Amt, med

et særligt tilskud fra Ribe Amt til trykningen. RAL får lavet et særtryk af beretningerne, som hvert år efter trykningen bliver sendt ud til arkiverne. Når jeg redigerer beretningerne får jeg hvert år et godt indblik i, hvad der er sket på det enkelte arkiv siden sidst, og hvordan året er forløbet. Som sædvanlig vil jeg igen i år opfordre jer til at fortælle læserne meget mere om hvad der er indkommet på arkiverne i årets løb, og meget gerne om hvad der er sket på arkivet gennem året, hvilke arrangementer og aktiviteter I har haft, og om I måske har haft nogle spændende forespørgsler, som vi andre også kan have glæde og fornøjelse af at læse om. Jeg kan kun opfordre jer til at bruge beretningen til at reklamere for arkivet og for hvad I laver dér.

I 1999 har jeg også som sædvanligt arbejdet sammen med redaktøren af RAL-Nyt, Olga Pedersen fra Aastrup Sognearkiv, om at redigere vores blad, RAL-Nyt. Bladet udkom kun en enkelt gang i 1999. Det skyldes dels at der har været stor travlhed med andre opgaver, men også en beklagelig mangel på indlæg til bladet. RAL-Nyt er jo jeres blad, og det kan ikke udkomme, med mindre der findes indlæg til det, så derfor vil jeg gerne her igen som tidligere år opfordre jer til at skrive til bladet - for et medlemsblad kan altså ikke udgives uden indlæg fra medlemmerne! Vi vil gerne lægge op til, at arkiverne kan lave indlæg om lidt af hvert til bladet - det kan være noget om et lokalhistorisk emne, det kan være efterlysninger af oplysninger, det kan være oplysninger om arkivering og materialer, det kan være informationer om nye lokaler, nye medarbejdere, oplysninger om arrangementer, og meget mere. I har et medlemsblad, og I skal være med til at bidrage til at det fortsætter!

Jeg vil gerne takke Ribe Amts Lokalarkivers bestyrelse for 1999, og jeg vil også gerne takke alle arkiver og arkivmedarbejdere i amtet for året der gik. Jeg ser frem til endnu et godt år i 2000 sammen med jer - og jeg vil slutte med en opfordring til jer alle om fortsat at benytte jer af mig som jeres konsulent.

Beretninger fra amtets lokalhistoriske arkiver 1999

Billund Kommune

Lokalhistorisk Arkiv

Billund Centret, Hans Jensensvej 6, 7190 Billund

Tlf.: 75 33 24 72

Åbningstid: Tirsdag kl. 19-21 samt efter aftale

Leder: Kaj Schmidt, Søndermarksvej 411, 7190 Billund

Tlf.: 75 33 13 92

Arkivet har modtaget 55 afleveringer i 1999. Deriblandt kan fremhæves afleveringen fra LEGOs informationsafdeling af personalebladet Klodshans årgang 1979 til 1998 indbundet. Desuden modtog arkivet Husmoderforeningens forhandlingsprotokoller fra 1961 til 1994, og fotograf Hanne Richters efterladte billeder og negativer.

Arkivet arrangerede udstilling i menighedssalen sidste lørdag i oktober i forbindelse med Billund Natten.

Der var ca. 70 besøge på arkivet i 1999.

Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv

Vorbasse Museum, Kirkegade 3, 6623 Vorbasse

Tlf.: 75 33 37 17 (med omstilling til Grindsted Museum)

Åbningstid: Tirsdag kl. 19-21 samt efter aftale

Leder: Sven Tygesen, Stadionvej 4 A, 6623 Vorbasse

Tlf.: 75 33 31 39

Arkivets postadresse: Stadionvej 4 A, 6623 Vorbasse

Arkivet har i årets løb modtaget 24 afleveringer, og der har været en del besøgende i arkivet. De fleste kom for at søge oplysninger i forbindelse med slægtsforskning. Der har endvidere været mange, der har henvendt sig telefonisk og skriftligt, som regel i forbindelse med slægtsforskning.

Nogle af dem forventer at få så mange oplysninger at det i virkeligheden er en halv slægts historie, de beder os om at opstille. Vi bestræber os på at give en god service til alle vore kunder, men der er dog grænser.

Da vi af forskellige grunde var forhindret i at kunne lave et arrangement på den landsdækkende Arkivernes Dag i oktober lavede vi vores eget arrangement i november. Vi inviterede til Åbent Hus og havde i den forbindelse lavet en lille udstilling om slægtsforskning. Arrangementet var gan-



Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv holdt Åbent Hus i november 1999, og ved det velbesøgte arrangement fik nogle af gæsterne identificeret en del af de billeder, som arkivet ikke vidste noget om. Foto: Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv.

ske godt besøgt. Det bedste var dog, at en gruppe af gæsterne satte sig med en stak billeder med motiver, som vi intet viste om. Det lykkedes gruppen at få sat tekst på mange af de pågældende billeder.

Arkivet har fået yderligere en medarbejder, så der nu er fire faste foruden arkivlederen.

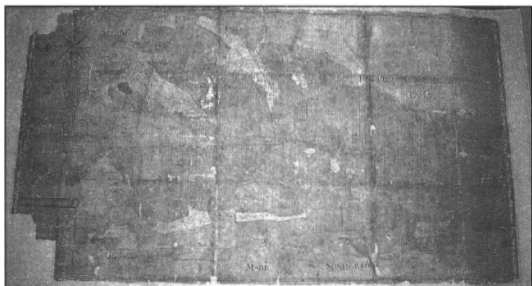
Blåbjerg Kommune

Blåbjerg Lokalhistoriske Arkiv

Sønder Allé 21, 6830 Nr. Nebel. Tlf.: 75 28 71 18

Åbningstid: Mandag kl. 8.30-11.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Sigrild Sørensen, Jernbane Allé 8, 6830 Nr. Nebel
Tlf.: 75 28 83 46



Kortet, som Institut for Navneforskning kunne bruge til at finde viden om gamle stednavne i Vester Horne Herred. Ill.: Blåbjerg Lokalhistoriske Arkiv.

Blandt de mange (113) besøgende vi har haft på arkivet i 1999 vil vi særligt huske PG, en ung mand, som arbejder for Institut for Navneforskning. PG kom adskillige gange, og var her halve dage ad gangen for at søge viden om gamle stednavne i Vester Horne Herred med særligt henblik på Lønne Sogn. Han var svært godt tilfreds med nogle gamle kort, som ligger her på arkivet.

Ellers er de besøgendes ærinde i almindelighed at søge oplysninger om slægten. Mange af disse slægtsforskende gæster bliver også svært glade, fordi de finder navne på gamle aner. Vi husker tydeligt gæsten fra Herning, der lagde 100 kr. i vor slunkne kaffekasse i lutter glæde over gode fund.

På Arkivernes Dag i oktober havde vi Åbent Hus-arrangement med fremvisning af gamle videoer, billedudstilling, hjælp til indsigt i slægtsforskning, konkurrencer, m.v.

Af de 24 afleveringer vi fik sidste år må vi konstatere at 1999 ikke blev året for det store guldfund.

Blåvandshuk Kommune

Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv

Kirkegade 3, 6840 Oksbøl. Tlf.: 75 27 15 48

Åbningstid: Efter aftale med lederen, dog er arkivet almindeligvis bemandet mandag-fredag kl. 9-12

Leder: Peter Krogh, Skolevænget 13, 6840 Oksbøl

Tlf.: 75 27 13 13

E-mail: blaoks@image.dk

Hjemmeside: www.varde.bibnet.dk/arkiv/blhuk.htm

I løbet af 1999 har Bibliotekssamarbejdet for Blåbjerg, Blåvandshuk og Varde Kommuner registreret vores bogsamling. Bøgerne kan nu søges i bibliotekets database, d.v.s. at man via Internettet kan se hvilke bøger og skrifter vi råder over. Til gengæld har biblioteket lavet en hjemmeside om

os. Den indeholder endnu kun de vigtigste oplysninger om arkivet i Oksbøl. Som sædvanligt har vi modtaget en del materiale til arkivfundsregistrering og billedregistrering. Der arbejdes med en oversigt over ejere af landbrugsejendomme i Blåvandshuk Kommune, og der er lavet en permanent billedserie fra flygtningelejren 1945-1949, som er ophængt på Oksbøl Vandrerrhjem.

Med udgangen af 1999 har arkivet skiftet leder, da Leif Ipsen ønskede at afgive lederjobbet. Men han er på ingen måde gået på pension, men kan nu koncentrere sig om sin specielle interesse for flygtningeperioden og for Oksbøls historie fra 1940 til 1970. Tak til Leif for de mange år på posten som en meget respekteret leder. Som ny leder har kommunen udpeget Peter Krogh.

Bramming Kommune

Bramming Byhistoriske Arkiv

Jernbanegade 8 B, 1., 6740 Bramming. Tlf.: 75 17 39 20

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Olaf Bak, Sportsvej 7, 6740 Bramming

Tlf.: 75 17 45 51

Arkivets postadresse: Sportsvej 7, 6740 Bramming

Der er ved at være en vis balance i antallet af gaver, som i løbet af et år afleveres til Bramming Byhistoriske Arkiv. Antallet svinger hvert år omkring de 50, og i det forløbne år, da arkivet netop passerede sin 40-årsdag (arkivet blev stiftet i november 1959), blev antallet af gaver just de 50.

Gaverne omfatter fotos, protokoller, udklip, dagbøger, beskrivelser og slægtsoplysninger, og nogle af gaverne omfatter flere forskellige emner. En speciel gave var gamle fotos fra dagbladet JydskeVestkysten, dækkende en periode på flere år. Adskillige af disse fotos vedrører de øvrige sognearkiver i Bramming Kommune og er derfor afleveret til disse.

Af diverse telefoniske eller skriftlige forespørgsler af mange forskellige slags var der 34, og sammen med antallet af besøgende på i alt 38 markerer disse to poster det forløbne år. Blandt de besøgende var der en skoleklasse på 14 elever. Af slægtsspørgsmål indgik der tre, og arkivet har udleveret 15 fotokopier. Af diverse udlån var der otte, og arkivets dias-serie er blevet vist én gang.

Arkivet har bistået Bramming Kommune med oplysninger om og gengivelser af vinduespartier i ældre, kommunale ejendomme, som skulle have vinduerne udskiftet. Arkivlederen har i årets løb foretaget udklip af aktuelle artikler i dag- og ugeblade og arkiveret disse. Enkelte effekter er blevet afleveret til Bramming Egsmuseum. I samarbejde med Bramming Byhistoriske Arkiv udgav Bramming Bibliotek i september bogen »Da Bramming blev stor« i anledning af byens 125 års jubilæum. Stof og illustrationer til

denne bog blev i vidt omfang fundet i og leveret af Bramming Byhistoriske Arkiv.

Darum Sognearkiv

Nørrebyvej 12, Store Darum, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. oktober - 31. marts: Onsdag kl. 15-17 samt efter aftale med lederen

Leder: Erling Schmidt, Refshedevej 9, Store Darum,

6740 Bramming

Tlf.: 75 17 90 11

Arkivets postadresse: Refshedevej 9, Store Darum, 6740 Bramming

Arkivet har i 1999 modtaget 15 afleveringer og haft seks besøgende i arkivets åbningstid. En af afleveringerne indeholdt Regnskab for Kjærgaards Fattig- og Arbejdsanstalt for 1872. Den gamle herregård Riber Kjærgård var i en årrække fattiggård for Vilslev, Hunderup og Darum Sogne. Riber Kjærgård er i dag landbrugsskole. I den samme aflevering var der også regnskaber for Darum Skole fra 1865 til 1870. Regnskaberne indeholder bl.a. lister med bidragydere og kvitteringer for udbetalt løn til lærere.

En anden aflevering var en regnskabsbog fra Terminus Vaskekreds. Tidligere, da det ikke var almindeligt, at alle hjem havde en vaskemaskine, gik man flere sammen om indkøb og drift af en vaskemaskine, der så gik på omgang i vaskekredsen efter en aftalt turnus.

Udover henvendelserne i arkivets åbningstid har der været såvel telefoniske som skriftlige henvendelser fra bl.a. slægtsforskere.

Gørding Sognearkiv

Plejehjemmet Østergården, Nørremarken 23, 6690 Gørding

Åbningstid: 1. og 3. mandag hver måned kl. 19-21 samt efter aftale med lederen. Lukket i juli måned

Leder: Nora Olesen, Hessellundvej 14, 6690 Gørding.

Tlf.: 75 17 88 75

Arkivets postadresse: Hessellundvej 14, 6690 Gørding

Også i 1999 modtog sognearkivet mange besøgende, enkeltpersoner og skoleklasser. En gymnasieelev hentede mange oplysninger til en hovedopgave. Vi har i løbet af året modtaget bl.a. kassebøger, luftfotos og billeder fra afdøde købmand Seemans arving, et sjældent dødebrev i ramme og et originalt dokument vedr. møde om fællesskabets ophævelse og markjordens deling i Bjerndrup by under Bramming Gods den 8. november 1800. Også fra GLIF har vi modtaget en stor aflevering.

Arkivernes Dag i oktober 1999 var en stor succes, ca. 80 personer besøgte arkivet, vi havde lavet en udstilling og viste billeder i Den Gamle Biograf. Vor årlige lokalhistoriske

aften var godt besøgt. Læge John Bakke fortalte og viste lysbilleder om Bevaringsfondens arbejde. Ejler Nielsen og Hans Peter Hansen fortalte om hvordan de skriver gårdhistorier. Efter kaffebordet var der musikalsk underholdning ved søstre Juhl Jensen. Registreringen af arkivalier på Arkibas er nu i gang, det er et stort og tidskrævende arbejde, som vi venter os meget af i fremtiden. Vi arbejder på sammen med de øvrige arkiver i Bramming Kommune at lave en udstilling på Egnsmuseet i Bramming.

Hunderup Sognearkiv

Kjærgårdvej 9, Hunderup, 6740 Bramming

Åbningstid: Vinterhalvåret: 1. og 3. mandag hver måned kl. 19.30-21.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Thea Boesen Smidt, Puggårdsvej 3, Sejstrup,

6740 Bramming

Tlf.: 75 17 33 42

Arkivets postadresse: Puggårdsvej 3, Sejstrup,

6740 Bramming

For Hunderup Sognearkiv blev 1999 et ganske anderledes år end normalt. Alt stod i Landsby-filmens tegn. De seks timers filmpoptagelser skulle reduceres til én time. Det var en stor opgave at få det klippet og redigeret, så der blev en sammenhæng i filmen. Det værste var næsten, at der ustandselig dukkede nye ideer op som vi mente skulle med. På ny måtte fotografierne af sted. Og igen - noget andet piller væk. Sådan gik sommeren. Alt skulle være klar til den 1. december 1999, hvor der skulle være premiereaften på Ribe Kjærgård Landbrugsskole.

Det blev en særdeles vellykket aften for os alle og for de 250 fremmødte. Et festhold, der stod for arrangementet, havde forud alt godt tilrettelagt, så det fungerede efter planen. Med stor højtidelighed blev Rosenørns-prisen overrakt til holdet, der stod bag filmens tilblivelse. Salget af videobånd er gået helt over forventning. Indtil nu er der solgt 170 eksemplarer.

Derudover har vi i årets løb haft mange henvendelser fra slægtsforskere, og én af de mest spændende kunne der næsten skrives en hel bog om. Det drejer sig om Lange-slægten, der ejede herresædet Riber Kjærgård i mere end 400 år. I den gamle Kjærgårdbog skrevet af J. M. Lauridsen, Salomon Fritof og Tobiesen-Kragelund står der, at Lange-slægten uddøde i 1735. En dag - næsten 400 år efter - dukker der så pludselig slægtninge op fra Amerika. Beviset havde de med sig. Et bevis de havde fået på en ganske forunderlig måde. En antikvitetshandler i Amerika havde i sin forretning i en afsides krog en gammel kuffert stående, som han kiggede i. Han regnede med at den var tom, men i en lomme lå der en bog, og i bogen lå der en slægtstavle over Lange-slægtens tid på Kjærgård. I telefonbogen fandt

han frem til en person, der har Lange-navnet som mellemnavn. Og minsandten om ikke han traf den rigtige. Vedkommende kunne fortælle, at ifølge slægtsfortællinger havde de engang tilhørt en adelslægt i Danmark, og de vidste at der i slægtens våben skulle være tre røde roser i et sølvfelt. Bogen skiftede ejer. Familien modtog den med stor glæde. I bogen fandt de en slægtstavle fra 1315-1735. En dag tog de til Hunderup, søgende gik de rundt på kirkegården for at søge efter deres rødder. Samme dag kom de i kontakt med Nanna og Ejnar Jensen, og mange ting fik de en forklaring på. Nanna og Ejnar Jensen fik en kopi af slægtstavlen, som de lod forstørre og indramme. I dag kan denne sjældenhed ses på Hunderup Sognearkiv, oven i købet blev den skænket som gave.

Vejrup Sognearkiv

Vejrup Endrup Fritidscenter, Skolevænget 5, Vejrup,
6740 Bramming

Åbningsstid: Efter aftale med lederen

Leder: Hans Andreasen, Grisbækvej 11, 6740 Bramming
Tlf.: 75 19 00 63

Arkivets postadresse: Grisbækvej 11, 6740 Bramming

Vi har haft et af de bedste år i 1999 i arkivet med mange afleveringer, og vi har også som sædvanlig fået en stor del fotografier og videofilm optaget i sognet. Vores lokaleforhold er ikke løst endnu - desværre - men vi håber de bliver det indenfor en kort tid.

I bestyrelsen har vi drøftet en udmeldelse af SLA og RAL, det er for dyrt for en lille forening at være medlem.

Vester Nykirke Sognearkiv

Kontorbygningen, Endrup Andelsmejeri, Bygaden 43,
Endrup, 6740 Bramming

Åbningsstid: 1. mandag hver måned kl. 19-21. Lukket i juni, juli og august

Leder: Else Marie Christensen. Tlf.: 75 19 12 10

Arkivets postadresse: Niels Erik Junk, Gummemarkvej 8,
Vong, 6740 Bramming

Vester Nykirke Sognearkiv har i 1999 haft et meget roligt år. Vi har haft nogle få telefoniske forespørgsler vedrørende personer fra fattiggården i Raunsø. Der er modtaget 12 indleveringer, og vi har registreret en del billeder og motiver, blandt andet fra Endrupholm. Alle papirer, billeder og optegnelser modtages med stor interesse.

Brørup Kommune

Historisk Arkiv for Brørup og Omegn

Biblioteket, Stadionvej 6, 6650 Brørup

Åbningsstid: Torsdag kl. 15-17 samt efter aftale med lederen

Leder: Kaj Larsen, Okslundvej 39, 6650 Brørup
Tlf.: 75 38 81 57

Det sidste år i dette århundrede har for lokalarkivet været indholdsrigt både med afleveringer, oplysninger og fremvisning af det efterhånden ret store materiale vi ligger inde med. Arkivet har i gennemsnit været besøgt af tre personer om ugen. Skoler, plejehjem og foreninger har vi besøgt med foredrag og film, og mange skriftlige og personlige henvendelser er i løbet af året blevet besvaret. Årsskrift nr. 13 er redigeret og vil blive udsendt i løbet af foråret 2000.

Foreningen har holdt lav profil hvad møder og udflugter angår, deltagerantallet er i stærk nedgang, da flere andre foreninger har tilsvarende islet. Dog har vi kunnet samle et hæderligt antal til vores generalforsamlinger med efterfølgende film og foredrag, samt til et par andre møder i løbet af året.

Byen havde sammen med jernbanen 125 års jubilæum, og i den anledning holdt vi på arkivet en fire dages udstilling af fotos fra selve byen, hvor udviklingen gennem de 125 år næsten kunne beskrives i billeder.

Esbjerg Kommune

Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Torvegade 47, Postboks 522, 6701 Esbjerg

Tlf.: 75 18 18 55. Telefax: 75 18 09 40

E-mail: jd@esbkomm.dk

Åbningsstid: Mandag-fredag kl. 10-16,
torsdag tillige kl. 16-18

Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen

1999 føjede sig ind i rækken af travle år i Esbjerg Byhistoriske Arkiv, for arkivet får stadig nye brugere og indgår i sammenhænge, som ikke er set før. Det blev også året, hvor der systematisk blev taget fat på løsning af ét af nutidens store arkivproblemer, nemlig arkivering af elektroniske data, som er et mere og mere påtrængende problem på ikke mindst det kommunale område. Ansættelsen blev mulig ved at konvertere en ledig kommunearkivarstilling til en IT-medarbejderstilling med IT-arkivering som hovedarbejds- og ansvarsområde.

En af hovedhjørnestenene i arkivets virksomhed er de mange arkivalier og fotos, som løbende afleveres. Det blev til i alt 189 større og mindre afleveringer, som alle følger nye sider til vores viden om Esbjergs historie. Af væsentlige, større afleveringer fra 1999 kan nævnes arkiverne fra Lions Club, Esbjerg Turistforening, Esbjerg Bredbånd, Gjesing FM- og Antenneforening, Boligselskabet Søstjernen, vognmand Simonsen fra Exnersgade, Vesterhavsgården, Fritids-hjemmet Møllegårdsvej, Fonden Børmenes Vel, Esabio og Kino-Teateret, Esbjerg Roklub, cigarhandler E. Jensen, Sjelborg Hus- og Grundejerforening, Esbjerg Rotary Øst, Esbjerg Slagtermesterforening, Esbjerg Musikforening, æl-

dre dele af Varde Banks arkiv, Esbjerg Amatørorkester, i tusindvis af hus- og reportagefotos fra Esbjerg Ugeavis, arkivalier fra søstrene Nielsen der havde købmandsforretning i Novrup, fotos fra en esbjergenser der er udvandret til Great Falls, USA, adgang til at affotografere Jerne Mandskors righoldige fotobøger tilbage fra stiftelsen i 1939, materiale fra Esbjerg Amatør Sejlklub, fotos af Jens Holms Bogbinde-ri, arkivet fra Universitetsforeningen for det sydlige og vestlige Jylland som indstillede virksomheden i 1999, årtusindskifte-kasse fra Bryndum Skole samt grundmaterialet til Anders Munk Futtrups undersøgelse af begravelsesskikke i Ribe Amt - for blot at nævne nogle enkelte dele. I alt er der vel modtaget omkring 20 m³ arkivalier.

Som det tydeligt fornemmes er det alt i alt et alsidigt, spændende og ikke mindst omfattende materiale. Til det modtagne materiale fjører sig så alt det, vi på grund af akut pladsmangel har måttet sige nej til. Det drejer sig først og fremmest om kommunale arkivalier, som tilbydes i så rigelige mængde, at arkivet er løbet tør for plads på alle sine tre lokaliteter. Pladsproblemet for de kommunale arkivalier håbes løst i løbet af 2001, men det løser ikke manglen på plads til de ikke-kommunale arkivalier. Til begge problemer fjører sig endvidere manglen på fastansat personale til en løbende ordning og registrering af de omfattende afleveringer. Kun ved en massiv, langvarig indsats på ordnings- og registreringsområdet kan arkivet komme gennem pulken af uregistrerede arkivalier - men det vil være det værd. Der vil ikke blot blive mere materiale om Esbjergs historie til rådighed, men soigneringen i forbindelse med ordnings- og registreringsarbejdet giver en hel del plads i sig selv.

På det kommunale område forsøges det at rykke klargøringen af afleveringspligtige arkivalier ud i forvaltningerne, så Byhistorisk Arkiv kun modtager »hyldeklare afleveringer«. Det er dog en lang proces, der kræver mange kræfter. Udgangspunktet er undervisning af kommunale forvaltninger og institutioner på interne kurser, og derudover arbejdes der i nogle enkelte forvaltninger ad gangen med at løse akutte arkivproblemer. I 1999 har det især været Teknik & Miljø, som ønskede at vurdere mulighederne for sammenlægning af arkiver i forbindelse med omorganisering og etablering af en teknikbutik. Bestræbelserne strandede dog i vid udstrækning på, at Byhistorisk Arkiv ikke havde plads til at modtage arkiveringsmodne arkivalier, som i vid udstrækning tynger forvaltningens arkivskabe.

Endvidere bør det nævnes, at arkivet er dybt engageret i spørgsmålet om introduktion af edh, som elektronisk dokumenthåndtering almindeligvis forkortes til. I forbindelse med Esbjerg Kommunes udfasning af UNIX skulle det hidtil anvendte elektroniske journalsystem KomJour konverte-



Ved Ungdoms OL 1999 i Esbjerg holder Janne Kolling og Poul Erik Høyer faklen med den olympiske ild. Foto: Torben Elliot Meyer, Esbjerg Byhistoriske Arkiv. B 28986.

res til afløseren Doc2000. Såvel konverteringen som introduktionen af det nye system har især arkivets IT-medarbejder været stærkt involveret i.

Arkivets dokumentation af byens og borgernes historie tilvejebringes ikke blot ved indsamling. Vi forsøger også selv at være udfarende og dokumenterende, bl.a. ved hjælp af fotos. En af de begivenheder, der påkaldte sig særlig opmærksomhed i 1999, var Ungdoms OL, der fandt sted i Esbjerg i midten af juli. Dette arrangement gav nok at se til for den ene af arkivets fotografer i den lille uge, legene varede. Resultatet blev en omfattende fotosamling, som allerede anvendes i mange forskellige sammenhænge. Endnu engang blev det bevist, at det er nemmere - og bedre - at dokumentere historien, mens den sker lige for næsen af os i stedet for at skulle på jagt efter den om ti eller 20 år. Denne filosofi er også udgangspunktet for den indsamling af årtusindskifteminder, som Ribe Amts Lokalarkiver skød af lige efter årsskiftet, og som også adskillige esbjergensere deltager i. Som opvarmning til projektet gennemførte Esbjerg Byhistoriske Arkiv selv sin egen lille indsamlingskampagne, nemlig et eksemplar af hver af de mange husstandsdelte reklamer i anledning af julen 1999 og det såkaldte Millennium. Dette materiale blev nok så betydeligt i omfang og udgør allerede en interessant kontrast til de nogle af de ældste jule-brochurer på Esbjerg Byhistoriske Arkiv tilbage fra 1899.

Selv om indsamling er grundstammen i arkivets virksomhed, giver denne del af virksomheden ikke megen mening, hvis det indsamlede materiale ikke kan bruges til no-

get. Det bliver det nu også, hvad den daglige travlhed på arkivets læsesal vidner om. Gæstebogen viser 1.188 navneindsørgelser i 1999, men tallet skal utvivlsomt ganges med mindst fire, da mange besøgende kun skriver deres navn i besøgsprotokollen i forbindelse med deres første besøg. Gæsterne spænder aldersmæssigt fra før-skole børn til pensionister. De bruger mange forskellige dele af arkivets samlinger, men én gruppe brugere står dog mere markant end andre, og det er slægtsforskerne. Efterhånden har Esbjerg Byhistoriske Arkiv fået opbygget en rimeligt dækkende samling mikrokort af kirkebøger. Tilskud fra Ribe Amt og lokale fonde har gennem nogle år gjort det muligt hvert år at øge samlingen af mikrokort, så efterhånden er også ganske mange sogne fra Fyn og Sjælland repræsenteret med kopier af kirkebøgerne indtil 1892. Der er ikke reklameret meget for mikrokortsamlingen af kirkebøger, da der kun er få pladser på mikrokortlæsesalen. Trods den manglende reklame er det ikke ualmindeligt med ventende gæster uden for døren ved åbningstid - eller dage med mangel på læseapparater. Det gode tilbud spreder sig tilsyneladende rygtevis af sig selv. Også uden for kommunen - og amtet!

Ikke i alle sammenhænge kan brugerne nøjes med materialet i Esbjerg Byhistoriske Arkiv. I så fald skaffes relevant materiale fra andre arkiver og samlinger. I 1999 drejede det sig om 17 indlån eller i alt 56 enheder. Andre arkiver m.m. efterspørger også vore samlinger. I 1999 drejede det sig om 54 udlån, og der er blevet udlånt over 561 enheder. Til Esbjerg Kommunes forskellige afdelinger og forvaltninger er der også ganske mange lån i løbet af et år. I 1999 blev der fremtaget over 2.161 sager (typisk selvangivelser), som også er blevet re-arkiveret.

Foruden de gæster, der møder op på arkivets læsesal, kommer der mange skriftlige og telefoniske forespørgsler samt henvendelser via e-mail. Ikke alle henvendelser kan besvares umiddelbart, men kræver nærmere undersøgelse. Det blev til 151 sådanne forespørgselsager i 1999, hvoraf flere er udført mod betaling. Kan en undersøgelse ikke gennemføres inden for 30 minutter, skal der nemlig betales timeløn for at få den udført.

En del telefoniske henvendelser har drejet sig om brugernes adgang til selv at søge lokalhistoriske data via Internettet. Med hensyn til egen hjemmeside har Esbjerg Byhistoriske Arkiv afventet Esbjerg Kommunes officielle politik på området, og den realiseres først i 2000. Til gengæld har arkivets nyansatte IT-medarbejder haft rigeligt at se til med hensyn til at forberede denne side af arkivets ansigt uadtil. Der vil blive budt på mange spændende ting, bl.a. en borgerdatabase, der i første omgang omfatter data om alle esbjergensere i 1899. Det er også håbet snart at kunne gøre Arkibas søgbar via Internettet. Foreløbig er kun et ud-

træk tilgængelig via DANPA - Danmarks Nationale Privatarkiv database, som Esbjerg Byhistoriske Arkiv leverede udtræk til i 1999. Ikke mindst gymnasieskolen efterspørger denne elektroniske adgang til lokalhistoriske data, hvilket var tydeligt at mærke i forbindelse med de to årsprøveforløb i historie for en 1. og en 2. g ved Esbjerg Statsskole, som arkivet deltog i på foranledning af gymnasielærer Jens Bjerregaard.

Foruden formidling på læsesalen foregår der mange andre formidlingsaktiviteter i Byhistorisk Arkiv. F.eks. er der mange foredrag for grupper, foreninger, skoler m.m. I 1999 blev det til 67, og heraf var ti mod betaling. Er et formidlingsarrangement ikke direkte rettet mod folkeskole- og gymnasieniveau eller ligger det uden for almindelig arbejdstid, afholdes det nemlig kun mod betaling. Dette afskrækker tilsyneladende ikke brugerne fra at trække på arkivets tilbud, for foredrag ved arkivets medarbejdere forespørges både i weekends og om aftenen. Det gennemsnitlige deltagertal i disse arrangementer er omkring 50 personer, så det er virkelig mange esbjergensere, vi møder i disse sammenhænge. Nogle af foredragene har også stor betydning for arkivets egne samlinger. I 1999 har der bl.a. været gennemført to lysbilled-aftener på Tjæreborg Ældrecenter. Lokalt er der blevet samlet fotos ind, som arkivets fotografer så har omsat til dias, og disse dias har været indholdet i foredragsaftenen. Det er ikke usædvanligt med omkring 100 deltagere ved sådanne møder.

I andre tilfælde indgår Esbjerg Byhistoriske Arkiv i formidlingsarrangementer udefra. Det gælder f.eks. Bygningens Kulturs Dag, der i 1999 fandt sted i weekenden 11.-12. september og havde torve og pladser som emne. Ca. 150 deltog i de to forskellige byvandring, arkivet stod for. I oktober fyldte arkivernes landssammenslutning SLA 50 år, og i den anledning var der arrangeret Arkivernes Dag lørdag, d. 23. oktober. Der var tale om den sidste lørdag i skolernes efterårsferie, så arkivet havde ikke de store muligheder for at sætte mange aktiviteter i sving. Dog blev der lørdag eftermiddag lavet en lokalhistorisk biograf med gamle Esbjerg-film, og dette arrangement var pænt besøgt.

Også medierne har der været et tæt samarbejde med. F.eks. leverede arkivet en lang række historiske fotos til den jubilæumsavis, Jydske Vestkysten udgav i juli måned, og som blev meget positivt modtaget. Med Radio Victor har der også været et tæt samarbejde, og op mod jul mundede det f.eks. ud i en hel serie om jul og juleforberedelser, som det er beskrevet i Esbjerg-aviserne. Udsendelserne blev sendt på hverdage i tidsrummet fra 1. til 24. december.

1999 var 100-året for Esbjergs købstadsstatus. Selve mærkedagen var 1. januar 1999, men den dato anså ingen for et praktisk tidspunkt for festligheder. Esbjerg Kommune be-

sluttede derfor at udskyde markeringen af denne historiske begivenhed til Esbjerg Festuge i august. I den forbindelse åbnede Esbjerg Byhistoriske Arkiv en stor udstilling med titlen *Fra landsby til købstad*. Udstillingen var udarbejdet af arkivar Else-Marie Poulsen og viste byens voldsomme forvandling i løbet af kun 30 år. Udstillingen har været velbesøgt.

Sammen med Esbjerg Folkeuniversitet har der været arrangeret kurser for slægtsforskere, lokalhistorikere og historisk interesserede esbjergensere. Fyraftensforedrag og søndagsmatineer er blot to af tilbuddene. Desuden kan nævnes Personal- og lokalhistorisk værksted, kursus i Skånelandenes historie samt i Danmark-Norges historie. Kurset i Skånelandenes historie blev endvidere fulgt op af en fire-dages-ekskursion til Skåne omkring månedsskiftet april-maj. Atter andre formidlingsaktiviteter er arrangeret i samarbejde med Sydvestjysk Egn- og Slægtshistoriske Forening. Det gælder f.eks. aftenforedrag om mere slægtshistoriske emner samt en aften-studietur til Landsarkivet i Viborg.

En helt speciel formidlingsaktivitet fandt sted ind under jul, hvor Sparbank Vest bestilte en dialyd-produktion om Jul i Esbjerg. Det blev til et 15 minutter langt program, der hele december måned kørte i bankens lokaler. Endvidere blev der afholdt to foredrag i banken om samme emne lørdag d. 27. november. Videoproduktionen blev efterfølgende udbudt til salg på arkivets læsesal.

Som sædvanlig udgav Esbjerg Byhistoriske Arkiv Esbjerg-kalenderen i midten af november, redigeret af arkivar Else-Marie Poulsen. Det blev også arkivets eneste egentlige større udgivelse i 1999. Dels rakte pengene ikke til mere, dels slog tiden heller ikke til for de øvrige bogprojekter, arkivet var involveret i. En af årets arbejdskræftkrævende opgaver var grundlovsbogen Folk og folkestyre i 150 år, som Ribe Amts Lokalarkiver var parthaver i, og hvor amtskonsulent Birgitte H. Thomsen fungerer som medlem af redaktionen og bl.a. stod for bearbejdning af manuskripter m.m.

Arkivets medarbejdere er blevet uddannet ved interne kurser i arkivet eller i Esbjerg Kommunes regi. Endvidere har medarbejdere været på kurser, arrangeret af Ribe Amts Lokalarkiver og SLA. Fra 23.-25. april deltog arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen i en konference i Stavanger om samarbejdet mellem Arkiver, museer og biblioteker. Ikke mindst i Sverige er man langt fremme på det felt, mens der i Danmark næsten ikke kendes til formaliserede samarbejder mellem de tre institutionstyper. I en studietur til engelske arkiver arrangeret af Arkivernes Faglige Studierejser i september 1999 deltog arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen og IT-medarbejder Nicolai Heidemann. Rejsen gav et inspirerende indblik i den engelske, elektro-

niske arkiververden - og i et land hvor det officielle motto formuleret af premierminister Blair lyder: »Vi har ikke problemer længere - kun udfordringer«.

Dette motto bør også være vores, om end ikke alt kommer til at gå op i elektroniske data den nærmeste tid. Udfordringer er der nemlig nok af på alle områder i Esbjerg Byhistoriske Arkiv, men de er ikke lige velkomne alle sammen. En af de uvelkomne var orkanen fredag d. 3. december. Som resten af byen blev Esbjerg Byhistoriske Arkiv også hårdt ramt. Husets næsten 95-årige tag holdt ikke til dette stormfulde møde, og selv om det ved intense bjergnings- og afdækningsforsøg forsøgte at dæmme op for de værste skader fra indtrængende vand, lykkedes det ikke at forhindre ødelæggelser.

Endnu i skrivende stund lever vi under det nødtøftigt reparerede tag, men dets dage er talte, for en udskiftning skal ske i løbet af 2000. Herved afhjælpes et problem med utæt tag, som vi har kæmpet med siden indflytningen i Torvegade 47 i 1989. Gode fysiske rammer er en af de grundlæggende forudsætninger for, at vi kan bevare kilderne til Esbjergs historie forsvarligt. Hvilke naturkræfter vi skal påkalde os for også at få en helt nødvendig udvidelse af arkivets faste normering til udførelse af de mange forskellige opgaver i Esbjerg Byhistoriske Arkiv er til gengæld ikke helt klart.

Guldager Sognearkiv

Guldagervej 76, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 18.30-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Christian Jakobsen, Guldagervej 76, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 75 11 60 24

1999 blev et spændende år i Guldager Sognearkiv. I begyndelsen af året samarbejdede vi med lærere og elever fra Guldager Skole omkring et jubilæumsprojekt, idet de nyeste af de nuværende skolebygninger fyldte 25 år. Senere fortsatte samarbejdet med skolen, idet en af skolens lærere, Poula Moltkesen, i samarbejde med Esbjerg Skolevæsen udarbejdede et undervisningsforløb, Lokalhistorie for mellemtrinnet. I den periode blev arkivet inddraget i arbejdet adskillige gange, så det var med stor glæde, vi i efteråret modtog et eksemplar af det flotte materiale.

Det landsdækkende arrangement Arkivernes Dag flyttede vi til den 1. november. Vi holdt en Åbent Hus-aften med temaet: 1. november - skiftedag. Vi havde fundet arkivets skudsmålsbøger, landbrugsregnskaber, hvor tyendets lønninger fremgik, tyendeloven og lignende frem. Vi havde mange besøgende i arkivet, heraf adskillige for første gang.

Året igennem har der været en del mindre afleveringer, vi har optaget et par interviews på bånd, fået fotograferet

gamle bygninger, der skulle rives ned samt skrevet et par artikler til det lokale blad NordvestNyt. Fortsætter dette rolige forløb er det vores plan at være lidt mere opsøgende, fotografere, interviewe m.m.

Arkivets leder Chr. Jacobsen melder i lighed med tidligere år, at besøgstallet er meget tilfredsstillende, men at de fleste besøg er sket udenfor åbningstiden efter aftale med ham.

Historisk Samling fra Besættelsestiden 1940-45

Torvegade 47, Postboks 522, 6701 Esbjerg

Tlf.: 76 10 03 18. Telefax: 75 18 17 77

E-mail: hsbnwo@post4.tele.dk

Åbningstid: Tirsdag kl. 10-12 og torsdag kl. 10-12

samt kl. 13-18

Leder: Niels Wium Olesen

To begivenheder prægede i særlig grad Historisk Samling fra Besættelsestidens arbejde i 1999. Den ene begivenhed skyldtes eget initiativ, den anden var svar på en udfordring udefra. Det eget initiativ var Samlingens store udstilling »Den Danske Kamp – en multimedieudstilling om besættelse og historiebevidsthed«, som først – fra januar indtil juli 1999 – blev vist i Esbjerg, senere turnerede i landet, hvilket den forventes at gøre indtil udgangen af 2000.

Udfordringen udefra var etableringen af en historikeruddannelse i Esbjerg. Med Sydjysk Universitetscenters deltagelse i fusionen Syddansk Universitet blev Esbjerg vært for en historikeruddannelse, som Historisk Samling fra Besættelsestiden (HSB) bød velkommen med samarbejde allerede fra begyndelsen i september. Begge begivenheder gav nye erfaringer og blev afsæt for fortsat vækst.

I årets første måneder blev der derfor arbejdet med først færdiggørelsen af udstillingen »Den Danske Kamp«, der blev åbnet i januar 1999, senere med formidlingen af udstillingen dels i form af fremvisning af udstillingen og dels i form af artikler og debat i den skrevne presse og de elektroniske medier. Udstillingen blev til i kraft af en anonym donation af økonomiske midler. Hermed var det blevet muligt at projektansætte cand.mag. Rasmus Mariager som medarbejder på udstillingen. Det var dog ikke muligt at realisere udstillingen indenfor rammerne af det donerede beløb, hvorfor Samlingens driftsbudget blev belastet meget hårdt i 1999. Udstillingen var den første historieformidlen- de multimedieudstilling i Esbjerg. Med sit fokus på historiebevidsthed og kollektiv erindring er den også den første af sin art i Danmark. Udstillingen er et eksempel på Samlingens bestræbelse på at forbinde forskning med det bredt formidlende perspektiv til store målgrupper. Udstillingen blev fra begyndelsen genstand for en engageret debat i

dagbladet JydskeVestkysten. Som set tidligere før, når det gælder besættelsestidens historie, antog den første debat et vist element af generations-»konflikt«. Fra HSBs side forsøgt det dog i denne debat at fastholde de centrale pointer, nemlig at der er en markant forskel på dét, som blev fortalt om besættelsestiden bredt i den danske offentlighed i årene umiddelbart efter krigen, og på dét som man kan konstatere rent faktisk skete. Denne – interessante – forskel var genstand for undersøgelse i udstillingen. Hermed stilles spørgsmålet: Hvordan virker, bruges og formidles fortiden i et samfund som det danske.

Mange skoleklasser, foreninger og højskoler besøgte udstillingen og fik en introduktion til den med efterfølgende debat. Flere af disse besøg var overordentlig vellykkede med diskussion af også aktuelle problemstillinger. Udstillingen blev foruden i den skrevne presse også omtalt i radioens P1, Radio Syd, TV-E og Kanal Esbjerg. Efter opstillingen i Esbjerg, som afsluttedes i juli, sendtes udstillingen til Nationalmuseets afdeling Frihedsmuseet i København. I løbet af 1999 blev udstillingen bestilt til adskillige museer og biblioteker i Danmark med henblik på turné i 2000.

På undervisningsfronten aflagde mange uddannelsessøgende Samlingen et besøg i 1999. Enten klassevis eller enkeltvis med henblik på studier på læsesalen. Der blev også igangsat flere former for samarbejde med Syddansk Universitet – Esbjerg, som det skal blive spændende at følge udviklingen af i fremtiden. HSBs leder, Niels Wium Olesen, fungerede i efteråret som ekstern lektor på historikeruddannelsen på Syddansk Universitet, Esbjerg. De historie-studerende var også på besøg i Torvegade og fik en introduktion til Samlingen, dens arkivalier og muligheden for at bruge den i forbindelse med studiet. I forbindelse med opgaveskrivning til eksamen blev Samlingen søgt af flere studerende, hvoraf nogle gjorde brug af HSBs bibliotek, andre søgte vejledning vedrørende litteratur og atter andre tog det store spring ud i det spændende studie af besættelsestidens arkivalier.

Samarbejdet med Esbjerg Folkeuniversitet i forbindelse med foredragsrækkerne i forår og efterår var igen i 1999 et mødested for Samlingens brugere, såvel nye som gamle. Til foredragene præsenteres den nyeste forskning for det typisk meget engagerede publikum, som giver igen med spørgsmål og kommentarer. Da Samlingen arbejder med en erklæret hensigt om at forene forskning og formidling, var det naturligt at lade forskningsarbejdet bag afsnittet om perioden 1939-49 i Esbjergs Historie, bd. 3, som blev skrevet af Niels Wium Olesen, være udgangspunkt for Samlingens foredragsrække. Det skete ved en foredragsrække i foråret. Det blev til fire foredrag af Niels Wium Olesen om Es-

bjergs historie. Foredragene var særdeles velbesøgte. Det lokale aspekt trak sikkert mange tilhørere af huse, men den tætte mediedækning af Samlingens udstilling i netop samme periode medvirkede formentlig også til, at vi kunne byde velkommen til nye tilhørere, som vi ikke tidligere havde set til HSBs arrangementer. Foredragene blev filmet af lokal-tv og er alle blevet bragt flere gange.

Efterårets foredrag var en temarække med titlen »Krig, besættelse og historiebevidsthed«, som tog tråden op fra Samlingens udstilling, men lod temaet afprøve på flere forskellige lande. Foredragsholderne var: Anette Warring om den kollektive erindring om besættelsestiden i Danmark; Karl Chr. Lammers om den kollektive erindring om Anden Verdenskrig i Tyskland; Anne Eriksen om den kollektive erindring om besættelsestiden i Norge; og Niels Wiium Olesen og den kollektive erindring om Anden Verdenskrig i Frankrig.

I årets løb er Samlingen blevet besøgt af 15 skoleklasser, som har modtaget foredrag og er blevet introduceret til Samlingen. Desuden er Samlingen blevet besøgt af enkelte elever eller grupper fra folkeskolen, gymnasierne, HF og HTX, som arbejder med projektopgaver. De benytter Samlingens arkivalier og Samlingens leder og de frivillige medarbejdere som fortællere, vejledere eller sparringspartnere. I den forbindelse er internetkontakt mellem Samlingen og eleverne nu mere reglen end undtagelsen.

Arbejdet med at tilgængeliggøre Samlingens arkivalier på Internettet blev fortsat med flere nye tiltag. Ved siden af disse aktiviteter blev der også forsket, og det bredt formidlende arbejde i form af foredrag, undervisning og publicering i diverse medier blev videreført. Internetdelen i Samlingens formidlingsaktiviteter er stadig i vækst. Som noget nyt måles aktiviteten nu på web-sitet. Der var i 1999 4863 besøg på www.hsb.dk. På hverdage er der typisk 20-30 besøgende. Den 17. november havde Niels Wiium Olesen medvirket i et interview i dagbladet Politiken og i et interview i Radioavisen kl. 18.30 om erhvervslivet, særligt fiskeriet, under besættelsen. Det førte samme dag til i alt 89 besøgende på web-siden. Nok en gang ser man en afsmittende virkning fra den ene formidlingsform til den anden.

Muligheden for at rette forespørgsler til Samlingen via e-mail benyttes stadig i stigende grad. Det er nu ikke længere sjældent, at forespørgselsstilleren får sendt scannede fotos eller dokumenter via e-mail. Ja, selv lyd og levende billeder er blevet formidlet denne vej, efter at Samlingen i forbindelse med udstillingen »Den Danske Kamp« har fået digitaliseret en stor mængde film og radiooptagelser.

Samlingens speciallitteratur om Anden Verdenskrig og beslægtede emner registreres fortsat af Kaj Kongshøj fra gruppen af frivillige medarbejdere og Centralbiblioteket.

Bogsamlingen er regionens bedste når det gælder Anden Verdenskrig, ikke mindst med hensyn til udenlandsk litteratur. Den benyttes flittigt af især ungdomsuddannelserne, når de skriver projektopgaver.

Hilda Pedersen, Dorthe Petersen og Anni Sønderborg fortsætter arbejdet med registrering af de stadigt indstrømmende avisudklip. Avisudkliparkivet er registreret på edb, hvilket har nedbragt ekspeditionstiden på mange forespørgsler betragteligt. I slutningen af 1999 oplevede man en markant stigning i dagbladenes interesse for besættelsestiden. Det medførte naturligvis ekstra arbejde for registrering, men nu er også denne del af debatten registreret og søgbar på edb.

Ib Rahbek færdiggjorde registreringen af Knud Nordentoft-arkivet. Det skete i nært samarbejde med Knud Nordentofts datter, fru Birthe Nordentoft Feilberg i Hillerød. Desuden arbejdede han med skriftlige forespørgsler. Ib Rahbek skrev også to artikler til Nyhedsbrevet om de såkaldte »frontsøstre« – danske sygeplejersker i tysk tjeneste. Begge artikler blev kommenteret af læserne og nye oplysninger blev på den måde bragt frem i lyset. Endelig skrev han på opfordring mere udførligt om den tidlige del af besættelsen til sin egen beretning fra besættelsestiden, der i forvejen findes på Rigsarkivet og på HSB.

Det nye layout på Nyhedsbrevet er blevet godt modtaget. Oplaget er steget til 525, enkelte har været trykt i flere oplag. De fleste nye abonnenter findes udenfor Esbjerg, hvorfor vi nu kan konstatere at 3 ud af 5 eksemplarer sendes udenfor Esbjerg og omegn. Nyhedsbrevet bliver fortsat ofte citeret i landspressen og danner baggrund for mange samtaler overalt i landet, hvor besættelsestidens historie er emne for dialog mellem historisk interesserede.

Samlingen takker alle, der i årets løb har afleveret materiale. S&W Fondet og BG Fonden i Esbjerg takkes for økonomisk støtte. Carlsbergfondet har ydet støtte til Niels Wiium Olesens forskningsarbejde. Esbjerg Seminariums Uddannelsesfond støttede Samlingen med kr. 50.000 til »Projekt Uddannelses- og Studiemiljø«.

Hjørtling Lokalarkiv

Gl. Guldagervej 12-14, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Grete Gregersen, Engvænget 2, 6710 Esbjerg V

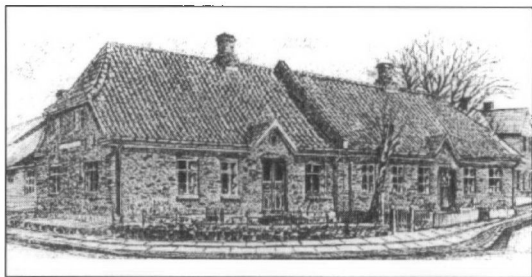
Tlf.: 75 11 57 87

Arkivets postadresse: Engvænget 2, Postboks 3315,

6710 Esbjerg V

E-mail: 4g@mail.tele.dk

Årets højdepunkt må absolut være den 24. oktober 1999, hvor vi havde kulturdag i Jon & Dittes Hus, Gl. Guldagervej



Stiftelsen Jon og Dittes Hus i Hjerting, tegnet af Gustav Holgersen, Varde, i 1950'erne eller i 1960'erne. Ill.: Hjerting Lokalarliv.



Jon og Ditte foran hoveddøren ved deres sølvbryllup den 24. juli 1948. Foto: Hjerting Lokalarliv.

12-14. Hjerting Lokalarliv og Hjerting Bibliotek havde i fællesskab fået sat et arrangement på skinner, og vi startede kl. 13 med tryllekunst af Hans Ulrik Jørgensen, og der kom ligeledes et ungt orkester, Westboys, og spillede. Der var mange børn og forældre, var nød disse optrin i den gamle stald, hvor der også blev serveret sodavand, kaffe og småkager. Vi havde arrangeret »Hammerslag« i biblioteket, og der kom rigtig mange for at få vurderet gamle ting og sager. Under hele arrangementet var lokalarkivet åbent, og der var mange, der besøgte os i vores lille lokale. Jeg vil skønne, at der nok var 100 mennesker på besøg denne dag - en ubetinget succes.

Jeg synes her det ville være ganske naturligt at fortælle lidt om Jon & Dittes Hus, som er bevaringsværdigt og hører med til de mange gamle huse i Hjerting. Huset er fra 1832. I dag fungerer huset som medborgerhus og af aktiviteter i huset kan nævnes: Bibliotek fra 1994, Hjerting Lokalarliv fra 1992, og Jagtforeningen. Stalden og køkkenet udlejes til selskaber. Gl. Guldagervej 14 - den ene ende af huset - er endnu udlejet som lejlighed.

Da Jens Madsen ejede huset var det en gård. Her hente de lokale mælk, fisk og æg og allerede dengang var det Hjertings samlingspunkt. Jon Christensen startede som karl i 1913 og blev forelsket i Jens Madsens datter Ditte. Som det var kutyme dengang bad Jon Dittes far om lov til at gifte sig med Ditte, men det blev afslået med den begrundelse, at Jon jo ikke havde nogen penge.

Jon rejste til Amerika, hvor han tjente penge ved laksefiskeri i Oregon og ved tjeneste i den amerikanske hær. I 1920 vendte Jon tilbage og smed en pose penge på Jens Madsens bord, og så kom der andre boller på suppen. Den 24. juli 1923 blev Jon og Ditte gift og overtog samtidig Dittes fødegård. Jens Madsen var blevet enkemand, og der blev indrettet et værelse til ham på gården, men han beholdt sin plads for bordenden så længe han levede.

Ditte var en glad og snakkesalig kvinde, som stod for salget af gårdens produkter. Ditte døde i 1967. Jon var ikke særlig udadvendt, men respekteret. Han var stor og bramfri. Jon var fisker ved stranden, havde ruser, satte kroge og han prægede skulder (fladfisk). Det foregik med et greblignende redskab, dog noget bredere og med flere flæmer, der havde modhager. Sidst i 1970 kom Jon på plejehjem, hvor han døde i 1983.

Huset skulle nu sælges, og arvingerne var ikke interesserede i at overtage ejendommen. Jon og Ditte fik aldrig selv børn. Huset blev købt for 105.000 kr. og sponsoreret af 14 enkeltpersoner i Hjerting. Der er oprettet en stiftelse, som står for den daglige drift, stiftelsen er selvejende og drives for de indtægter, huset selv kan »lave«. Der gøres et stort frivilligt arbejde for dels at vedligeholde, dels at modernisere det gamle bygningskompleks, bl.a. er der nært forestående omfattende renoveringsplaner, hvor pietet og respekt for det gamle hus står i højsædet. For bygningsdelen Gl. Guldagervej 14, der, når arbejderne er tilendebragt, vil indeholde et nyt, moderne bibliotek og større faciliteter til Hjerting Lokalarliv.

Den selvejende institution, der for år tilbage blev stiftet af lokale, fremsynede og initiativrige personer, er efterhånden blevet indarbejdet som en integreret del af lokalområdet som byens sociale og kulturelle samlingssted.

Hostrup Sognearkiv

Kokspang Fritidscenter, Kokspangvej 54, 6710 Esbjerg V
Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 19-21 samt efter aftale med lederen

Leder: Elna Vogt, Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 75 26 91 65

Arkivets postadresse: Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V

Året er gået på sædvanlig vis med flere afleveringer af forskellige ting. Det mest interessante er oplysninger om, at



Karlen og pigen, der arbejdede i engen, sætter »Skægmanden« ved kildens klare, kolde vand

Hostrup Sognearkiv har fået oplysninger om, at der har været en hellig kilde i Kravnsø, Sankt Sebastians Kilde. Ill.: Hostrup Sognearkiv.

der er/har været en hellig kilde i Kravnsø, Sankt Sebastians Kilde. Kilden er opkaldt efter skytshelgenen Sankt Sebastian, som menes at have lidt martyrdøden i Rom, da han var en kristen.

I efteråret var arkivet med i Arkivernes Dag med udstilling af billeder og fotos fra huse og gårde fra sognet, vi havde mange besøgende, og enkelte blev der i flere timer.

Skads Sognearkiv

Mølhøjvej 10, Andrup, 6705 Esbjerg Ø

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 18.30-19.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Finn Ryneld, Majgårdsparken 23, Andrup,

6705 Esbjerg Ø. Tlf.: 75 16 00 48

E-mail: skads-kirke.ryneld@post.tele.dk

Arkivets postadresse: Majgårdsparken 23, Andrup, 6705 Esbjerg Ø

Skads Sognearkiv er kommet godt fra start, og i løbet af 1999 er en del af de store afleveringer, arkivet har modtaget, blevet registreret og arkiveret. Der er dog ikke udsigt til, at arkivets medarbejdere bliver arbejdsløse lige foreløbig. Alligevel håber vi naturligvis, at man stadig må have os i venlig erindring, inden materiale af lokalhistorisk interesse kasseres, og værdifulde kilder til fortiden derved går tabt.

En stor og interessant aflevering, som er tilgået arkivet i 1999, er et grundigt forstudie til en gårdhistorie for hele sognet, foretaget af lokale beboere. Et materiale, der i øjeblikket arbejdes flittigt videre med i arkivet med henblik på en udgivelse ad åre under en eller anden form.

I det forgangne år har flere af arkivets medarbejdere deltaget i forskningskursusvirksomhed, bl.a. i kursus i læsning af gotisk håndskrift, for at være bedre rustet til det daglige arkivarbejde.

Arkivet takker for såvel interesse som afleveringer i 1999 og håber at endnu flere må finde vej til vore lokaler i det kommende år.

Vester Nebel Sognearkiv

Sognehuset, Vester Nebel Skole, Stokbrovej 16,

6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 16 99 89

Åbningstid: Sidste torsdag hver måned kl. 18.30-20.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Henning Jørgensen, Lifstrup Hovedvej 54,

6715 Esbjerg N

Tlf.: 75 16 92 46

E-mail: henning.joergensen@esbjerg.mail.telia.com

Arkivets postadresse: Lifstrup Hovedvej 54, 6715 Esbjerg N

Vester Nebel Sognearkiv har i 1999 ført 17 indkomstjournaler. Det er en nedgang for andet år i træk. Mængden af indleveret materiale har dog været nogenlunde den samme som sidste år. Vores billedsamling er således forøget med over 200 billeder, ligesom vi har modtaget forskellige arkivalier, lydbånd og film. Den vigtigste aflevering var en stor billedsamling samt arkivalierne efter vognmand Hans Knudsen Hansen »Clausen« i Vester Nebel. Ligeledes har vi atter fået konverteret nogle småfilm til videobånd.

I løbet af året har arkivet arrangeret en filmaften, filmforevisninger for pensionistforeningen og en udstilling med skolebilleder. Vi ville også have udført en byvandring gennem det gamle Lifstrup, men der var dog ingen tilslutning til det. Sognearkivet deltog endvidere i Arkivernes Dag med et Åbent Hus-arrangement, filmforevisninger, billedudstillinger m.m. Denne dag var en stor succes for arkivet.

Som sædvanlig har vi haft flere slægtsforskningshenvendelser (endog én fra USA) og andre henvendelser. Vi har også hjulpet med skoleopgaver. Men desværre får vi stadig ikke ret mange besøg i arkivets almindelige åbningstid. Interessen for arkivet er der dog!

Arkivet har i løbet af året anskaffet sig et mikrofilmlæseapparat, og vi har købt en anpart i en PC til Sognehuset/arkivet. Resten af Vester Nebel Sogns kirkebøger er nu indtastet på EDB. Og naturligvis fortsætter vi den almindelige registrering af arkivets samlinger, viderefører avisudklips-

samlingen og affotograferer løbende billedsamlingen. Til slut retter vi en tak til Esbjerg Kommune og Skads m.fl. Herreders Brandkasses Fond for deres velvillige økonomiske tilskud til arkivets drift. Vester Nebel-Ølufvad Idrætsforening takker vi for at stille vores lokale til rådighed.

Fanø Kommune

Sognearkivet i Nordby

Niels Engersvej 5, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 62 60
Åbningstid: Tirsdag kl. 10-12 og onsdag kl. 19-21 samt efter aftale med lederen

Leder: Anne Jensen, Kikkebjergvej 18, Nordby, 6720 Fanø
Tlf.: 75 16 32 28

Arkivets postadresse: Kikkebjergvej 18, Nordby, 6720 Fanø
I 1999 har arkivet modtaget 38 afleveringer. Der var (igen) mange billeder, flere protokoller, skøder, slægtshistorier og anetavler.

En afhandling, skrevet af en englænder, om danske sømænds ophold som krigsfanger under krigen 1807-14 indeholder bl.a. navnene på 60 tilbageholdne sømænd, og må betegnes som særdeles interessant. Vi har også fået distriktslæge J. H. Lorcks erindringer om 15 år på Fanø (fra 1850'erne). Spændende og oplysende er levnedbeskrivelserne til Ordenskapitlet fra nyudnævnte Dannebrogsmænd - vi har fået flere af dem i 1999. Videre er der afleveret en evakueringsplan fra 1944, og af nyere arkivalier bør nævnes et nyudgivet hæfte, der hedder og indeholder Fanø Folkeviser og Danse.

Arkivet har haft 210 besøgende. Nogle er dog gengangere, mens syv var fra USA. Vi har også fået mange skriftlige henvendelser, og der er ført mange telefonsamtaler. Lige som i Sønderho-arkivet arbejdes der ihærdigt på at indskrive alle afleveringer i Arkibas-systemet på EDB. I første omgang gælder det indkomstjournalisering, senere følger så den egentlige registrering. Det tager alt sammen meget lang tid, men en gang i fremtiden vil man kunne søge alt, både hvad der ligger i Nordby-arkivet og i Sønderho-arkivet, ja, måske endda i alle arkiver i hele landet.

I december 1999 havde vi den sorg at miste vor trofaste medarbejder Børge E. Hansen, der var en af hovedkræfterne i oprettelsen af Sognearkiverne på Fanø i 1983 og senere i oprettelsen af Fanø Lokalhistoriske Forening i 1987.

Arkivet har igen med glæde og taknemmelighed modtaget tilskud fra Fanø Spare og Laanekasse, Fanø Kommune og Skads m.fl. Herreders Brandkasses Fond.

Sønderho-arkivet

Sognegården, Landevejen 41, 1., Sønderho, 6720 Fanø
Åbningstid: Mandag kl. 19-21 samt efter aftale med lederen
Leder: Jørgen Lind, Møllegården, Vester Land 46, Sønderho, 6720 Fanø

Tlf.: 75 16 41 14

Arkivets postadresse: Møllegården, Vester Land 46, Sønderho, 6720 Fanø

1999 blev et forholdsvis stille år i Sønderho-arkivet, både hvad angår aktiviteter, antallet af afleveringer og besøg. En af årsagerne dertil er vel, at arkivlederen som formand for Fanø Lokalhistoriske Forening har været dybt engageret i arrangementet Fanø Motorløbene 1999, der blev afholdt live på Fanø Strand i september.

Der er dog atter i 1999 indkommet spændende afleveringer til Sønderho-arkivet. Foruden de sædvanlige postkort fra Sønderho - nej, hvor er der dog udkommet mange forskellige gennem de sidste 100 år - har vi modtaget en del materiale fra Sønderho Strandejerforening, nemlig diverse vedtægter, kassebøger, korrespondance, en kopi af en kontrakt vedr. markskellet 1742, samt en udskrift af en dom afsagt i 1772 og af en højesteretsdom afsagt i 1923. Afleveringen rummer også hele korrespondancen omkring matrikuleringen af sandene omkring Sønderho.

Af fotos har vi fra Fanø Turistbureau modtaget en stak fotografier, der stammer fra diverse brochurer, konkurrencer m.v., og fra en privatperson er kommet nogle nyere fotos af personer og steder i Sønderho.

En venlig mand i Nordby har foræret arkivet en mere end 50 år gammel reklamevejviser, fra øst til vest (Kolding til Fanø), der rummer mange spændende oplysninger og billeder.

Der er igen i 1999 indkommet skøder og skifter samt en kongelig tilladelse til at henseside i uskiftet bo. Nogle er meget gamle, mens andre er fra 1930'erne, 1940'erne og 1950'erne.

Videre bør nævnes en scrapbog fra Fanøforeningen i København, der er et godt supplement til de arkivalier vi i forvejen har fra samme, nu for længst nedlagte forening.

Fra datteren af en af de mest berømte motorcykel-stjerner i 1920'erne, der naturligvis også kørte på Fanø, har vi lånt familiealbummet med tilladelse til affotografering. Det har øget samlingen af motorbilleder med mere end et halvt hundrede stykker.

Der skal lyde en stor tak til alle, der på den ene eller anden måde har støttet Sønderho-arkivet i 1999.

Grindsted Kommune

Grindsted Lokalhistoriske Arkiv

Grindsted Bibliotek, Tinghusgade 16, 7200 Grindsted

Tlf. 75 32 09 00. Fax: 75 32 32 94

Åbningstid: Onsdag kl. 15-18 samt efter aftale med lederen. Læsestuen er åben i bibliotekets åbningstid

Leder: Jens Erik Starup, Horsbølvej 13, 7200 Grindsted

Tlf.: 75 32 23 53

E-mail: Jens.Starup@post2.tele.dk

Hjemmeside: www.grindstedbib.dk

Arkivet har i 1999 modtaget 52 afleveringer, hvoraf nogle kan betegnes som ret omfattende. Af indholdet kan nævnes: Indbundne eksemplarer af JydskeVestkysten dækkende perioden 1918 til 1996, 52 kassettebånd med interviews med lokale folk, 331 spolebånd fra en nedlagt lokalradio, 7 spolebånd med optagelser fra slagterigeneralforsamlinger, vurderingsmateriale fra en lokal brandforsikringstillidsmand dækkende perioden 1898-1930, forhandlingsprotokoller og regnskabsbøger fra to foreninger, regnskabsbøger og andet materiale fra tre private virksomheder, samt 3.000 billeder fra Vejle Amts Folkeblad.

Arbejdet i arkivet koncentrerer sig om registrering af nyindkomne og eksisterende arkivalier i Arkibas. Registreringen af årets indkomster er endnu ikke tilendebragt, idet gennemgangen af det store antal lydband og de mange billeder er meget tidskrævende. Vi forventer dog at kunne arbejde os igennem materialet, forudsat vi ikke det kommende år får afleveringer af samme størrelse. I årets løb er der taget beslutning om at ændre organiseringen af arkivalierne, således at arkivalierne fremover bliver ordnet efter arkivfundsnummer i stedet for den hidtidige ordning efter decimalklasse.

Samlingen er også blevet brugt, idet 138 besøgende i løbet af året skrev sig i besøgsprotokollen, ligesom arkivet har besvaret en del skriftlige og telefoniske henvendelser.

Jens Madsen har afsluttet arbejdet med Grindsted Sogns gårdhistorie. Arbejdet har udmøntet sig i fem hæfter med beskrivelse af omkring 380 ejendomme og deres beboere i tidsrummet fra 1700 til 1999. Jens Madsen har hermed afsluttet et meget stort arbejde til gavn for sognets lokalhistorie. Også i år har arkivet arbejdet med formidling af lokalhistorien, idet arkivets medarbejdere har afholdt foredrag samt fremvist lysbilleder, billeder og film, ligesom arkivet i samarbejde med Grindsted-Vorbasse Museum og Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistoriske Forening har videreført den foregående vinters studiekreds om at skrive erindringer.

Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv

Hejnsvig Skole, Bakkevej 9, 7250 Hejnsvig

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 14-16 og 3. onsdag hver måned kl. 18-20

Leder: Hans Jensen, Højene 1, 7250 Hejnsvig

Tlf.: 75 33 58 57

Arkivets postadresse: Højene 1, 7250 Hejnsvig

Arkivet har i det forløbne år ifølge gæstebogen haft besøg af ca. 60 interesserede, og der er blevet skrevet 35 indkomstjournaler og modtaget i alt 165 arkivalier. Omkring halvdelen af de indkomne arkivalier er fotos, familie- og konfirmationsbilleder samt gadebilleder fra Hejnsvig by. Blandt de øvrige arkivalier er dokumenter, skøder, pantebreve, beskrivelser af Donslund Mølle, foreningsprotokoller og kassebøger. Desuden blev der afleveret et projekt, skrevet på Syddansk Universitet af en Hejnsvigborger om Tilnavne til Hejnsvigborgere gennem tiderne, som beskriver tilnavne på både nulevende og afdøde personer i Hejnsvig Sogn. Arkivledelsen mener dog, at den bør gemmes væk for offentligheden indtil videre, selvom den er meget spændende at læse.

I anledning af Arkivernes Dag den 23. oktober havde vi annonceret en udstilling af fotos om Fester og festlige lejligheder i Hejnsvig. Der var en god og stor besøgsinteresse til arrangementet. I årets løb har vi fået trykt en Sognearkiv-avis, som vi håber vil udkomme en eller to gange årligt, og derved være medvirkende til en udvidelse af medlems-tallet i Lokalforeningen. Arkibas-programmet er ved at være indkøbt, og vi har fået netværk til en ekstra PC'er - men der vil nok alligevel gå mindst et par år, før alle vores arkivalier er at finde på søgessystemet. Forespørgsler er indgået fra interesserede om deres slægt - og bl.a. om Troldehede-banen der kørte gennem Hejnsvig -, og det er jo vores fornemmeste opgave at kunne hjælpe interesserede med at besvare deres forespørgsler.

Helle Kommune

Agerbæk Lokalhistoriske Arkiv

Sognelunden, Faborgvej 151, 6753 Agerbæk

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 14-16 samt efter aftale med lederne

Ledere: Hans Nielsen, Skovgårdsvej 23, 6753 Agerbæk

Tlf.: 75 19 60 98 og

Henry Brandt, Tyttebærvej 5, 6753 Agerbæk

Tlf.: 75 19 64 38

I 1999 har arkivet modtaget 15 afleveringer, store som små, og vi har registreret 115 billeder, så vi nu er oppe på 840 registrerede billeder i alt. Af arkivfonde har vi registreret 58, så vi i alt er oppe på 1006 registrerede arkivfonde.

Vi har haft Poul Bennedsen og Erik Lund til at optage lydband med et par af byens ældre borgere, som har fortalt om deres barndom og byens udvikling.

I forbindelse med Arkivernes Dag i oktober holdt vi Åbent Hus med meget god tilslutning, og i efteråret havde vi desuden arrangeret en aften hvor vi viste gamle billeder, som sædvanlig også med god tilslutning.

Vores årlige udflugt gik i 1999 til Oksbøl hvor vi så Flytningekirkegården og Ravnuseet, og denne udflugt var der også god tilslutning til.

I det daglige er der ikke mange, der besøger os, men når vi arrangerer noget er der god opbakning. Vi må sige vi har haft et godt år.

Fåborg Lokalhistoriske Arkiv

Fåborgvej 38, Fåborg, 6818 Årre

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14-16 samt efter aftale med lederne

Ledere: Gerda Dahl, Faborgvej 36, Fåborg, 6818 Årre

Tlf.: 75 19 50 27 og

Lis Jeppesen, Vrederupvej 47, Fåborg, 6818 Årre

Tlf.: 75 19 51 63

Arkivet har i 1999 modtaget 28 afleveringer, deraf fire livsindringer henholdsvis på skrift, kassetteband og video. En omhandler dog kun ét livsafsnit, hvad der fremgår af titlen, nemlig: Minder fra drengeårene i 1930'erne. Arkivet har desuden modtaget mange billeder.

Der har været en del henvendelser til arkivet blandt andet angående slægtsforskning, skoleelever, der har indhentet materiale til deres skoleblad, og foreninger der har søgt oplysninger fra deres gamle protokoller.

Ved Brugsforeningens 80 års jubilæum blev vi bedt om at lave en lille billedudstilling med billeder fra den gamle Brugs og af tidligere uddelere. I forbindelse med den årlige generalforsamling blev der vist lysbilleder, Gårdbilleder fra før og nu. Vores aftenudflugt var arrangeret med blandt andet et besøg på Ravnuseet i Oksbøl. Til efterårsmødet havde vi besøg af en tidligere herboende, Arne Sørensen, der fortalte om sin barndom og ungdom i Fåborg.

Vores arrangementer har i året været ret godt besøgt, og især fremvisning af lysbilleder har vakt stor interesse hos medlemmerne.

Grimstrup Lokalhistoriske Arkiv

Egedalvej 7, Grimstrup, 6818 Årre

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Mary Sandberg, Møllegaardsvej 22, Hjortkær,

6818 Årre. Tlf.: 75 19 10 14

Arkivets postadresse: Møllegaardsvej 22, Hjortkær,

6818 Årre

Der har været 19 afleveringer i 1999. Derudover har der været forespørgsler, telefoniske såvel som skriftlige. De fleste har været kirkebogsudskrifter, som er blevet fremsendt. Der har også været personlige henvendelser. På det årlige vintermøde havde vi Ingrid Sand Simonsen, Hjortkær, der fortalte og viste lysbilleder fra en rejse til Litauen, hvilket var meget interessant. Der var ca. 40 deltagere.

Sommerudflugten i 1999 gik til Hjemstavnsgården i Sdr. Hygum i nærheden af Rødding. Der var ca. 50 deltagere.

Lokalhistorisk Forening for Grimstrup Sogn har på nuværende tidspunkt godt 100 medlemmer.

Næsbjerg Sognehistoriske Arkiv

Næsbjerg Skole, Troesmosevej 2, Næsbjerg, 6800 Varde

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 13.30-15.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Gunner Pedersen, Villavej 11, Næsbjerg,

6800 Varde. Tlf.: 75 26 72 39

Arkivets postadresse: Villavej 11, Næsbjerg, 6800 Varde

Der er ikke meget at berette om året 1999, men lidt er der jo sket. Vi har haft 16 forskellige afleveringer af forskellige ting, men ikke noget stort i år. Det har været småt med besøgende, men skolen besøger os nogle gange i årets løb, og det er ret hyggeligt.

Vi har haft de sædvanlige møder i Helle Hallen sammen med de andre arkiver i kommunen, og der har været nogle gode foredragsholdere. Vi holder selv møde den 3. torsdag i måneden, undtagen i sommerferien. Der er brugt en masse tid med at holde møde med Kastrup Luffoto angående billeder, uden at vi dog er kommet ret meget videre.

Igen i år har vi haft et godt samarbejde med Øse Sognearkiv, et godt årsmøde, samt en god udflugt til Hvide Sande, hvor vi besøgte Abelines Gård og Fiskeriets Hus.

Ellers har vi fulgt det nye byggeri af børnehaven og ombygningen af Brugsforeningen. Det er i store træk årets gang i Næsbjerg-arkivet.

Vester Starup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Helle Plejehjem, Vinkelvej 2, Tofterup, 7200 Grindsted

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14-16

Ledere: Frede K. Madsen, Swinget 13, Tofterup, 7200

Grindsted. Tlf.: 75 33 72 23 og Kristian Mathiesen, Smedebakken 31, Starup, 7200 Grindsted. Tlf.: 75 33 70 27

Arkivets postadresse: Swinget 13, Tofterup, 7200 Grindsted

Vi har i 1999 haft otte besøgende på arkivet, som var interesseret i slægtsforskning og billedkiggeri. Folk søgte også oplysninger om lokale forhold, foreninger m.m. Desuden har vi modtaget fire indleveringer af forskellig slags.

Arkivets medarbejdere har deltaget i kurser med amtskonsulent Birgitte Herreborg Thomsen. Det var genop-

friskning af indkomstjournalisering, registrering af arkivfonde og billeder samt søgesystem.

Nævnes skal også vores samling af luftfotos af næsten alle landejendomme i Starup. Vi er i gang med registrering og opsætning af disse billeder med matrikelnummer, nuværende ejer, vejnavn og husnummer. Ved Borgerforeningens sommerfest havde vi en velbesøgt udstilling af gamle billeder. Udflugten gik i 1999 til Engelsholm Kunsthøjskole, og derfra ud i naturskønne omgivelser.

Øse Sognearkiv

Stationsvej 3, Nordenskov, 6800 Varde

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Aage Meldgaard, Sønderskovvej 102, Nordenskov, 6800 Varde

Tlf.: 75 29 82 12. Fax: 75 29 88 56

Arkivets postadresse: Sønderskovvej 102, Nordenskov, 6800 Varde

Arkivet har i det forløbne år haft forskellige afleveringer, bl.a. gamle tekster til foreningsrevyer fra 1930 til 1950. Der har været flere henvendelser vedr. udredning af slægtsforhold.

Der har været afholdt årsmøde med foredrag ved Marie Secher Sørensen, Ribe, samt den årlige udflugt. Den gik denne gang langs Vestkysten til Abelines gård og Hvide Sande med Fiskeriets Hus.

Lokalhistorisk Arkiv for Årre Sogn

Årre Skole, Skolegade 25, 6818 Årre

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Karl Bertelsen, Howvej 3, Jyllerup, 6818 Årre

Tlf.: 75 19 21 54

Vi har også i 1999 fået en del billeder og arkivalier, deriblandt en aflevering fra Brugsen som nu er lukket. I 1999 har vi kun haft få forespørgsler om oplysninger fra kirkebøgerne. Ellers har vi som sædvanlig haft besøg af en del skoleelever, ligesom Signe Lund har fortalt og vist billeder i skolen. Ved årsmødet viste Jørgen Dieckmann Rasmussen lysbilleder og fortalte om begyndelsen på Esbjerg havn og by. Efter generalforsamlingen fortalte Hans Wenzel ud fra nogle bevarede breve om sin farfars brevveksling med en barndomsven, der udvandrede til USA.

Holsted Kommune

Aastrup Sognearkiv

Borgergade 121, 6752 Glejbjerg. Tlf. 75 19 85 69

Åbningstid: 1. og 3. torsdag hver måned kl. 15-19 samt efter aftale med lederen

Leder: Olga Pedersen, Boldingvej 16, 6752 Glejbjerg

Tlf.: 75 19 82 80

Aastrup Sognearkiv har i 1999 ligesom i 1998 haft et stille og roligt år. Vi mærker at samlingen af kirkebogskopier er blevet omfattende på Byhistorisk Arkiv i Esbjerg, hvilket reducerer vores besøg af slægtsforskere. Det betyder dog ikke at vores besøgstal er faldet væsentligt, men det betyder at de besøgende har haft andre berøringsflader. Der er for eksempel opstået en »grille« i sognet med at få taget fotokopier af billeder fra arkivet til ophængning i unge hjem. Kopierne bliver forstørret op så mange gange de kan tåle det uden at blive slørede, og den moderne teknik gør projektet prismæssigt overkommeligt.

Arkivlederen har deltaget i og skrevet artikler fra Aastrup Sogn til bogværket, Folk og folkestyre i 150 år, der udkom i forbindelse med grundlovsjubilatet i 1999. Vi deltog som sædvanlig i julemessen i Glejbjerghallen, hvor vi forsøgte at udstille billeder fra det århundrede, vi var lige ved at forlade. Det var selvfølgelig ikke muligt at beskrive alt hvad der var sket i sognet, men vi følte at vores udstilling var god - og publikumsinteressen var enorm.

Arbejdet med at fotografere gårde og huse i sognet fortsætter, og de billeder vi havde i hus ved julemessen var med på messen. Vi glæder os til at kunne sige til alle husejere, at vi har et foto af deres hus fra årene omkring århundredskiftet. En del billeder bliver allerede nu bestilt på arkivet, så folk selv kan få et eksemplar.

Lokalarkivet for Holsted Kommune

Vestergade 17, 6670 Holsted. Tlf. og telefax: 75 39 20 10

Åbningstid: Onsdag kl. 14-18, i perioden 1. oktober - 1.

april tillige tirsdag kl. 19-21 samt efter aftale med lederen

Leder: Chr. Carstensen, Østergade 29, 6670 Holsted

Tlf.: 75 39 22 59

Det forløbne år har for så vidt angår det almindelige arkivarbejde været nogenlunde som sædvanlig. Der har været lidt flere besøg og andre henvendelser - særlig fra udlandet er vi blevet noget »overrendt«, hvilket kan være lidt besværligt, da disse jo kun taler udenlandsk, men indtil videre har vi kunnet klare os. Antallet af afleveringer har været lidt mindre end tidligere, men det kan vi allerede nu se bliver noget andet i 2000. Alt i alt må man sige, at den daglige drift har været tilfredsstillende.

Arkivernes Dag synes vi nu ikke var et tilbødsstykke, vi har haft bedre arrangementer, men de der kom fik dog trods alt noget med hjem. Andre arrangementer har for det meste været i Turistforeningens regi, med byvandring, mølletur, o.lign., men der har også været enkelte andre møder med foredrag og lysbilleder.

Noget andet var det med hensyn til arrangementet omkring jernbanejubilatet og dermed 125 års jubilatet for Hol-

sted Stationsby. Som bebudet sidste år var det planen, at der skulle udgives en bog. Det skete også, og den blev noget af en succes. Bogen omhandler kun stationsbyen, og med tidligere udgivelser in mente troede vi at et oplag på 400 eksemplarer ville være passende. Da vi modtog 35.000 kr. i sponsorstøtte kunne vi holde prisen på 145 kr., men det var også tre gange så meget som vi solgte billedbøgerne for. Bogen var udsolgt inden jul, og mange gav udtryk for, at de synes bogens pris var lav.

En af grundene til den store succes var at bogen indeholdt oplysninger om mange af stationsbyens huse, især om husene i hovedgaden. Her blev der givet oplysninger om de enkelte ejere og ofte fortalt noget om de særlige ting der vedrørte netop denne ejendom. Desuden indeholdt bogen selvfølgelig et kapitel om jernbanen og om de mange andre baneaner, der spøjte i begyndelsen af 1900-tallet. Der var også kapitler om kroen/hotellerne, el- og vandværk, kirken som blev bygget i 1927 samt skolen og foreningerne - særlig borgerforeningen, som har betydet meget for byens udvikling.

Ideen til den næste udgivelse er allerede fremlagt, idet vi gerne skulle være mere på forkant med den næste udgivelse, end vi var med udgivelsen om stationsbyen. Den nye bog skal omhandle Stenderup, den nuværende kommunes største by for 200 år siden, hvor der har været både kro, skole og forretninger. De er efterhånden alle blevet nedlagt, det eneste der er tilbage er kirken, som er knap 100 år gammel. Denne udgivelse er planlagt til efteråret 2001.

Arkivet har også været involveret i udgivelsen af et jubilæumsskrift for Holsted Speedwayklub, en lille pæn tryksag udgivet i forbindelse med klubbens 25 års jubilæum. Klubben er dog meget ældre, idet den er startet for knap 50 år siden af en flok motorinteresserede unge mennesker, der ville have knalleristerne væk fra byens gader. At klubben så har været med til at gøre Holsted Kommune landskendt er blot postüvt.

Hovborg Lokalhistoriske Arkiv

Hovborg Skole, Lindevej 5, 6682 Hovborg

Åbningstid: Tirsdag kl. 15-17

Ledere: Henry Søholm, Sandagervej 7, 6682 Hovborg

Tlf.: 75 39 60 69 og

Henry Pedersen, Sandagervej 5, 6682 Hovborg

Tlf.: 75 39 62 57

Arkivets postadresse: Sandagervej 5, 6682 Hovborg

Der er ikke udfærdiget beretning for 1999 for Hovborg Lokalhistoriske Arkiv.

Ribe Kommune

Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Projekthuset, Hillerupvej 13, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 15-17 samt efter aftale med lederne

Ledere: Agnete og Hans Toft, Farup Kirkevej 29 B, Farup, 6760 Ribe. Tlf.: 75 42 12 69

Arkivets postadresse: Farup Kirkevej 29 B, Farup, 6760 Ribe

Vore lokaleforhold er stadig meget trange, og bl.a. derfor har arkivet en tid kørt på en form for vågeblus. Vi har dog udover den månedlige åbningsdag i forbindelse med Åben Landsby gennemført en velbesøgt udstilling, som gav nogle gode kontakter. Ikke mindst billeder interesserer folk meget. Derudover har der været enkelte henvendelser vedrørende kirkebøgerne.

Hviding Sognearkiv

Egecenteret, Ribevej 2 B, Egebæk, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 15-17 samt efter aftale med lederen. Lukket i juli og august

Leder: Laurids Nygård Nielsen, Højvej 5, Gl. Hviding, 6760 Ribe

Tlf.: 75 44 52 07

Arkivets postadresse: Højvej 5, Gl. Hviding, 6760 Ribe

1999 var et forholdsvis roligt år i Hviding Sognearkiv med ti indleveringer af arkivalier samt en del billeder. Vi har gennemgået vores arkivalier og fundet en del, som enten er eller skal oversættes. Som bekendt hørte Hviding Sogn til Tyskland fra 1864 til 1920, hvorfor en del materiale er på tysk.

Vi havde et godt årsmøde, hvor Elisabeth Schmidt fra Tanderup ved Nr. Farup fortalte om malerinden Agnes Schmidt, som blev født og boede i vores sogn. Desværre er de fleste af hendes papirer gået tabt ved brand. En del af hendes portrætter kan ses på Folkehjem i Aabenraa.

Jernved Sognearkiv

Jernved Andelskasse, Gørdingvej 11, Jernvedlund,

6771 Gredstedbro

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 19-20 samt efter aftale med lederen

Leder: Jens Chr. Jensen, Ulkjærvej 35, 6771 Gredstedbro

Tlf.: 75 43 14 58

Arkivets postadresse: Ulkjærvej 35, 6771 Gredstedbro

Året 1999 blev et travlt år for os i Jernved Sognearkiv, da vi har fået virkelig mange indleveringer af billeder og arkivalier. Jernved Sognearkiv har jo, lige som så mange andre lokalarkiver, ingen penge, og vi søgte derfor fonde for at få råd til at købe EDB-udstyr. Vi var så heldige at få et pænt be-

løb til formålet, og så kom det store arbejde med at få vores indkomstjournaler og arkivfundsregistreringer overført. Vi er ikke helt færdige med det endnu, men det skrider godt fremad. Når vi bliver færdige vil vi meget lettere kunne finde hvad vi søger, og det gælder både billeder, arkivalier, avisomtaler m.m.

På Arkivernes Dag den 23. oktober 1999 havde vi lavet en udstilling i skolens aula. Foruden aulaen benyttede vi flere tilstødende skolestuer, hvor vi i to rum viste video, viste lysbilleder i et tredje rum, og i et fjerde rum spillede lyd-bånd. Vi var sa heldige at få besøg af Magne Juhl, en gammel Jernved-dreng som nu er overlæge i Viborg, og som har alt hvad der findes om Jernved Sogn på PC. Vores arbejde gav bonus, for vi fik besøg af 150-200 interesserede.

På arkivet har vi haft den glæde at få besøg af mange skolelever, som har haft til opgave at skulle skrive/fortælle om forskellige lokale emner: byen, erhvervet, Kongeåen, m.m. Børnene er gået vældig meget op i arbejdet, og det giver dem samtidig interesse for sognet og dermed også for sognearkivet. Derudover har vi haft besøg af forskellige personer, som har haft til opgave at skulle lave et jubilæumsskrift, og til det har vi kunnet vise dem gamle forhandlingsprotokoller m.m.

For at få det hele til at køre på PC skylder vi vores amtskonsulent Birgitte Thomsen en stor tak, hun er altid meget behjælpesom.

Kalvslund Sognearkiv

Kalvslund Skole, Koldingvej 115, Kalvslund, 6760 Ribe
Åbningstid: Efter aftale på tlf.: 75 43 70 07 eller 75 42 01 84
Leder: Jørgen Jørgensen, Østervej 26, Kalvslund,
6760 Ribe. Tlf.: 74 43 70 07

Arkivets postadresse: Østervej 26, Kalvslund, 6760 Ribe

Det har været et roligt år for arkivet med en del afleveringer f.eks. fra dødsboer, hvorfra vi har modtaget gamle skøder, matrikelkort, breve samt mange billeder, både familie-, skole- og konfirmationsbilleder. Vi har endvidere haft besøg af folk som ønskede oplysninger om deres familier.

Arbejdet med gårdhistorier fortsætter, og vi har været omkring og affotografere de gardsmalerier fra omkring 1900, der findes på slægtsgårdene.

I forbindelse med generalforsamlingen havde vi Åbent Hus, hvor forhenværende lærer fru Brunsgård fortalte om sit liv som lærer ved Kalvslund Centralskole fra indvielsen i 1942 til kort før dens nedlæggelse i 1986. Fru Brunsgård fortalte især om den tid hvor skolen var beslagnet af tyskerne som bolig for de arbejdere der arbejdede på flyvepladsen i Villebøl og i pansergraven, der gik tværs igennem sognet. Undervisningen måtte derfor foregå i biblioteket og i forhallen.

Ribe Lokalhistoriske Arkiv

Ribe Folkebibliotek, Giørtzvej 3, 6760 Ribe. Tlf.: 75 42 17 00
Åbningstid: Mandag-torsdag kl. 12-15, fredag kl. 11-17
Leder: Bibliotekar Susanne Benthien

Arkivet foretog en grundig oprydning i kontorlokalet og flyttede om på møbler og reoler, så den snævre plads blev lidt bedre udnyttet. Vi har haft 405 besøgende og henvendelser, udlånt 81 arkivalier og billeder, og vi modtog 107 afleveringer. Nogle af afleveringerne var meget store, bl.a. ca. 8.000 pressefotos fra dagbladet JydskeVestkysten, og ca. 5.000 pressefotos fra den lokale ugeavis. Af andre gode afleveringer kan nævnes billeder af livet og arbejdsangene på Ribe Sygehus i 1950'erne, og en fotokopi af mikrofilm af journalisten og fotografen Jacob A. Riis' dagbøger fra hans første år i USA i 1870'erne.

Lokalarkivet og Den Antikvariske Samling gik sammen om for første gang at lave en vældig pæn og præsentabel Ribe-kalender, som forhåbentlig udkommer de næste mange år.

Arkivets store problem er pladsmangel. Derfor kan vi desværre sjældent have folk siddende i arkivlokalet, men må henvise dem til bibliotekets læsesal, hvor de kan sidde med arkivets materialer. Der er heller ikke plads til at besøgende kan »græsse« mellem reolerne med registreringsmapperne, udklipsmapperne eller bøgerne og hvad vi nu ellers har af registre og registraturer - kirkebøger, borgerskabsprotokoller o.lign. I erkendelse heraf koncentrerer vi os om at registrere så godt som muligt i Arkibas, og tager samtidig kopier til forskellige registreringsmapper. På et eller andet tidspunkt får arkivet vel mere plads og en velegnet læsesal, hvor publikumsregistraturerne bliver frit tilgængelige, og folk derved bliver meget mere selvhjulpne. I øjeblikket skal arkivets personale bogstaveligt talt finde hver en oplysning frem til de besøgende, og det tager tid. Men vi gør i hvert fald hvad vi kan for at forberede til et kommende større arkiv.

Historisk Arkiv i Seem Sogn

Seem-Varming Skole, Varmingvej 2, 6760 Ribe
Åbningstid: Mandag-fredag kl. 9.30-11.30, dog med enkelte undtagelser

Leder: Søren Mulvad, Varming Vesterby 9, 6760 Ribe
Tlf.: 75 44 11 77

Arkivets postadresse: Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

Det ser ud til, at besøgstallet på Historisk Arkiv for Seem Sogn ligger ret stabilt på fem til ti besøg om året, hvad også har været tilfældet i 1999. Ligeledes har de indgående forespørgsler været nogenlunde konstante. Der har været syv forespørgsler pr. brev, heraf de seks vedrørende slægtsforskning. De kunne alle besvares ret positivt med oplys-

ninger fra kirkebogen. En enkelt forespørgsel gik på identifikation af adressen på en forfader, og den blev også tilfredsstillende opsporet. Dertil har der været fem telefonopringninger med forespørgsler.

Arkivet har modtaget fire afleveringer. Da distriktets ene brugsforening lukkede, fik arkivet mulighed for at afhente hvad der fandtes af diverse regnskabs- og forhandlingsprotokoller. Det var en omfattende aflevering. En stor samling uidentificerede portrætter er blevet afleveret af en fjern slægtning til en tidligere beboer i Høm. Det lykkedes ved en udstilling, som arkivet holdt i anledning af at det formodes at være 25 år siden arkivet blev grundlagt, at få udficeret en mindre del af disse fotos. Udstillingen var åben fire timer en lørdag i oktober og blev besøgt af 46 personer, som opholdt sig længe i udstillingslokalet. Efterfølgende blev der bestilt kopier af arkivalier, og der blev afleveret en del fotos vedr. grænsegendarmeriet.

Spandet Sognearkiv

Arnumvej 9, Spandet, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Dinne Christiansen, Stationsvej 5, Spandet, 6760 Ribe. Tlf.: 74 86 72 43

Så er vi med på holdet igen! Vi har ikke ligget stille, blot valgt at spare kontingent til SLA. Men det kan man altså ikke uden at Ribe Amts Lokalarkiver også sletter os som medlemmer. Derfor er vi ikke med i Arkivvejviseren.

Men vi eksisterer stadigvæk og arbejder med registrering af afleveringer og især billeder. Vi har nu fået alle huse/ejendomme fotograferet i 1997 og 1998. Vi valgte at få dem i farver og i det tidlige forår, så husene bedre kunne ses. Netop derefter var byggeaktiviteten særlig stor og siden fik vi orkanskadere, så sognets huse og ejendomme vil nok se anderledes ud om kort tid, men også træer vil ændre sognets udseende.

Vi har fået i depot eller kopi af de fire Grandebøger i sognet. Desuden har vi fået en protokol fra Spandet Biblioteksforenings Læsekreds, en ungdomsklub og en kontrolforening, samt en erindring fra en nu afdød Spandet-borger om 2. Verdenskrig: En dansk dreng, 16 år, indkaldt som tysk soldat i 1943. Han kom først tilbage i 1948. Også en del ældre billeder er indleveret. Vi har haft besøgende, forespørgsler om slægt og billeder. Nogle billeder har været udlånt. Vi har haft to udvalgsmøder årligt, og vi har haft 20 arkivarbejdsaftener, kl. 19-21.

Grundlovsdag har vi vores årlige sognevandring. I 1999 havde vi en skovtekniker med, og turen gik over Færmandsbjerg og Spandet Skrøb. I 1998 besøgte vi Grandejord med dam, skov og eng. I 1997 var det kirken og dens inventar. Alle gange med efterfølgende kaffe og snak om det

vi så. Sognearkivet er blevet spurgt om de bevaringsværdige gravsten på kirkegården. En gang om året har vi udstilling af forskelligt i Mødestedet for ældre, og til kursusafslutningen er vi også altid til stede med en udstilling for at gøre reklame for arkivet. Af foræring har vi blandt andet fået et kort af Slesvig, den nordvestlige del, fra 1854. Vi har allerede ét fra 1787. Den største gave er et EDB-anlæg fra en fond. Men hva' så? Arkibas har vi heller ingen penge til. Men computeren bliver brugt, vi har heldigvis et par piger, der nemt betjener den.

Lokalthistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn

Vadehavscentret, Okholmvej 5, Vester Vedsted, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Susanne Benthien, Sdr. Kirkevej 33, Vester Vedsted, 6760 Ribe

Tlf.: 75 44 59 57

Arkivet har haft megen glæde af at være flyttet til et lokale på Vadehavscentret. Det har gjort at vi har kunnet lave udstillinger. I sommeren 1999 havde vi en udstilling om Vester Vedsted Kirke, og i efteråret planlagde vi endnu en om beplantningen i Vester Vedsted Sogn. Den åbnede den 5. februar 2000 og kan gratis ses frem til november 2000 i Vadehavscentrets åbningsstid.

Arkivet deltog i Arkivernes Dag i oktober måned og havde åbent Hus lørdag eftermiddag. Vi havde stillet en del af vort arkivmateriale frem, og omkring 30 af sognets beboere kom og kiggede interesseret. Det resulterede i at arkivet fik en del billeder og andet materiale.

Sidst på året modtog vi fra Brandkassefonden SydVest 20.000 kr. som hjælp til indkøb af registreringsprogrammet Arkibas, så nu skal vi blot ud og finde penge til at betale



Arkivet i Vester Vedsted åbnede den 12. juni 1999 udstillingen: Kirken, den er et gammelt hus. Foto: Lokalthistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn.

momsen. Vi har allerede fået foræret noget ældre, men absolut brugbart EDB-udstyr, og vi glæder os til at komme i gang med en nemmere og hurtigere måde at registrere på.

Vi har egentlig ikke tal på hvor mange henvendelser der er til arkivet. De kommer oftest, når man møder folk hos købmanden, ved bussen, ved sammenkomster eller på gaden. Men af direkte skriftlige forespørgsler har der kun været fem. Af indgået materiale i 1999 har der været 23.

Vilslev Sognearkiv

Kongeådal skole, Kongeådal 17, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Christian Nielsen, Våesvej 6, 6771 Gredstedbro

Tlf.: 75 43 11 53

Arkivets postadresse: Våesvej 6, 6771 Gredstedbro

Det har været et ret stille år med hensyn til besøg udefra i arkivet, vel en seks-syv besøgende i alt. Desuden har vi besvaret nogle skriftlige henvendelser. Ved et arrangement kaldet Åben Landsby havde arkivet lavet en udstilling, som var godt besøgt, nemlig med 90 gæster i alt.

Efter anskaffelsen af Arkibas er vi nu godt i gang med at omregistrere, men det er et omstændeligt arbejde, der tager lang tid.

Varde Kommune

Alslev Sognearkiv

Bredgade 39, 1., Alslev, 6800 Varde

Åbningstid: Mandag kl. 19.30-21.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Bennet Bennetsen, Bredgade 36, Alslev, 6800 Varde

Tlf.: 75 26 90 87

Kasserer: Ingrid Hansen, Neptunvej 15, Alslev, 6800 Varde

Tlf.: 75 26 93 58

Arkivet har haft et godt og roligt år. Torsdag den 18. februar 1999 havde vi generalforsamling i Alslev Sognearkiv, hvor udvalget blev genvalgt. Den 17. marts 1999 var der møde i Varde Lokalhistoriske Arkiv, hvor blandt andet tilskuddet til arkiverne i Varde Kommune blev fordelt. Lørdag den 23. oktober 1999, som var Arkivernes Dag, havde arkivet åbent hele dagen, men der kom næsten ingen besøgende.

I årets løb har der fra mange dele af landet været mange henvendelser vedrørende slægtsforskning. Gamle billeder fra arkivet kommer nu i Varde Posten. Der indkom i 1999 ca. 15 afleveringer. Arkivet har haft 46 besøgende, men mange ønsker ikke at skrive sig i gæstebogen. Arkivet kan med forventning se fremtiden i møde.

Billum Lokalhistoriske Arkiv

Billum Skole, Kildegårdsvej 20, 6852 Billum

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Gunhild Jeppesen, Kirkebyvej 17, 6852 Billum

Tlf.: 75 25 82 41

Arkivets postadresse: Kirkebyvej 17, 6852 Billum

Arbejdet med et sogns historie er en proces der er vedvarende og rummer utallige opgaver. Det er også dejligt at kunne servicere slægtsforskere, foreninger m.v. med brugbare oplysninger.

Af andre aktiviteter har vi bidraget med billeder og tekst til serien med gamle billeder i Varde Ugeavis. Skolens 6. klasse var på besøg for at finde især billeder til deres projekt: Glimt fra Billum i det 20. århundrede. I øvrigt kom der et flot resultat ud af deres arbejde, et fint disponeret hæfte byggende på interviews med en række personer om deres oplevelser og dagligdag i Billum gennem årene.

Billum blev i efteråret 1999 kåret til Årets Landsby i Danmark, og det blev festligholdt den 23. oktober med Åbent Hus og Åben By med masser af aktiviteter. Arkivet deltog med en udstillende stand og kunne samtidig markere Arkivernes Dag.

Horne Sognearkiv

Horne Skole, Stadionvej 6, Horne, 6800 Varde

Åbningstid: 1. fredag hver måned kl. 15-17 samt efter aftale med lederen

Leder: Anna Uhre Schmidt, Solvangen 12, Horne,

6800 Varde. Tlf.: 75 26 01 06

Arkivets postadresse: Solvangen 12, Horne, 6800 Varde

1999 har også været et travlt arbejdsår, idet vi stort set har arbejdet hver onsdag eftermiddag. Det har vi ikke lagt skjul på, og derfor har vi også haft besøgende på disse dage. Besøgene animerede til flere afleveringer end tidligere år.

Vi har fået en del skøder og kontrakter, men også en del gamle foreningsprotokoller. Især var der en omfattende aflevering fra den tidligere husholdningsforening under DSDH, der udover forhandlingsprotokol også omfatter dagbøger og notater fra arbejdet.

Vi har bidraget med materialer til Gymnastikforeningens 100 års jubilæumsskrift, og så har vi også modtaget mange billeder i årets løb, nok mest skole-, konfirmand- og foreningsbilleder. Vores billedsamling er efterhånden stor på dette område. Vi har haft en del besøg af skoleelever, og vi har med held kunnet hjælpe flere med slægtsforskning. Vi har mange besøg i forbindelse med et Åbent Hus-arrangement i tilknytning til et forældretræf på skolen i februar, hvor vi kan konstatere en stor nysgerrighed blandt de yngre forældre. Vi er i gang med en ajourføring af ejerforhold omkring de registrerede huse og gårde.

Janderup Lokalhistoriske Arkiv

Vesterled 46, 6851 Janderup. Tlf.: 75 25 85 45

Åbningstid: Mandag og tirsdag kl. 9-12, 1. onsdag hver måned kl. 19-21. Lukket i juni, juli og august

Leder: Viggo Mikkelsen, Hebovej 39, 6851 Janderup
Tlf.: 75 25 80 92

Kasserer og bogsalg: Henning Østergaard Jensen, Åkirkevej 40, 6851 Janderup
Tlf.: 75 25 80 50

1999 blev det år, hvor vi fik registreringsprogrammet Arkibas til at fungere efter at have bøvlet lidt med op sætningen. Vores amtskonsulent Birgitte Herreborg Thomsen har vi også søgt råd hos, og i nogle tilfælde har hun besøgt arkivet. Da Villy Laursen havde prøvet anlægget i nogle måneder tog han på et par kurser, og han er virkelig blevet dygtig til at bruge EDB-anlægget. Til anlægget har vi også fået indkøbt en farveprinter, som faktisk tager så gode aftryk af de indscannede billeder, at de er næsten lige så gode som originalerne.

Vi er nu et langt stykke fremme med registreringen af gårde, huse, billeder og personer, der relaterer til gårdene og husene. Vi begyndte faktisk alfabetisk på Adelengvej og er nu nået til Hebovej. Henning Østergaard er ved at gøre vores avisudklip, som omhandler de forgangne ca. 100 år, klar til indtastning i Arkibas, hvilket er et kæmpearbejde. Karl Nielsen er holdt på arkivet, der var ikke arbejde nok til to personer ved EDB-anlægget, så vi takker ham for de ca. to år, han var på arkivet.

Arkivet har modtaget 66 afleveringer, heraf to ret store. Det drejer sig om den nedlagte Kærup Andelskasses arkivalier og et væld af breve fra Pernille og Thue Mikkelsens dødsbo. Brevene fra årene 1890-1960 havde de modtaget fra deres syv søskende, som var udvandret til USA.

Vi har i årets løb haft besøg af 91 personer, der ville se billeder eller søge oplysninger om deres slægtninge m.m. En skoleklasse på 14 elever ville vide, hvor mange erhvervsdrivende, der havde været i Janderup i perioden 1880 til 1999. En tidligere elev fra Janderup Skole bad om hjælp til at finde sine klassekammerater, så de kunne fejre 50 års dagen for begyndende skolegang i 1949. Det lykkedes at finde dem alle undtagen én. Desuden har arkivet fremvist gamle billeder med ledsagende forklaring for Janderup-Billum Pensionistforening på Vidagerhus.

Vi vil igen i år takke vor donatorer og alle, der har vist interesse for arkivet. Husk - vi er sognets hukommelse!

Thorstrup Sognearkiv

Omsorgscentret Birgittegården, Falkevej, Sig, 6800 Varde
Åbningstid: Sidste tirsdag hver måned kl. 19.30-21.30 eller efter aftale med Ellen Rasmussen, Vesterbækvej 6, Sig, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 40 31

Leder: Svenning Olesen, Ølgårdsvej 6, Sig, 6800 Varde
Tlf.: 75 26 42 90

Arkivets postadresse: Vesterbækvej 6, Sig, 6800 Varde

På Thorstrup Sognearkiv har vi i 1999 registreret ca. 90 billeder, og vi har modtaget 10 afleveringer af forskellig art. Bl.a. har vi modtaget møde- og navneprotokollerne fra de tre gamle skoler i sognet, hvilket betyder, at vi har navnene på samtlige skolebørn små 200 år tilbage i tiden. Der er også afleveret 30-40 tegninger af huse og tilbygninger fra to håndværkere.

I årets løb har vi forsøgt at indsamle manglende årgange af konfirmationsbilleder. Det har været en rimelig succes, og vi håber at få de sidste huller udfyldt.

Fotografering af de bygninger vi mangler i vores hus- og gårdmapper er i fuld gang, og oplysninger om ejerforhold gennem tiderne bliver så næste opgave.

Arkivarbejde tager tid, og det er en langvarig proces blot at komme til bunds i dyngerne af ikke-registrerede materialer, men det er et spændende arbejde, der ofte giver anledning til interessante samtaler med ældre folk, som gerne fortæller om deres erindringer fra barndoms- og ungdomstiden.

Fra arkivet skal lyde en tak for den hjælp beboerne yder os, og endnu en gang gør vi opmærksom på hvor vigtigt det er at intet, som er af almen interesse for sognet, smides væk. Ved aflevering til arkivet giver vi vore efterkommere mulighed for at se og læse om hvordan det var at leve i sognet i forrige århundrede.

Varde Lokalhistoriske Arkiv

Rådhuset, Torvet 7 A, 6800 Varde. Tlf.: 75 22 37 74

Åbningstid: Tirsdag kl. 8.30-12 samt formiddage efter aftale med lederen

Leder: Thomas Villadsen, Slotsvangen 10, 6800 Varde
Tlf.: 75 22 35 25

Hjemmeside: www.lokalarkiv.varde.bibnet.dk

Arkivets støtteforening, Varde Lokalhistoriske Forening, har igen i 1999 så absolut vist sin berettigelse. Ikke mindre end 14.000 kr. har foreningen bidraget med, især til indkøb og drift af EDB-udstyr. Internettet er nu tilsluttet i samarbejde med biblioteket, og arkivets hardware er blevet opgraderet, så foreløbig - for udviklingen går jo lynende hurtigt - er Varde Lokalhistoriske Arkiv klar til nye år 2000-opgaver.

Vi er nået langt med indtastning af P-oplysninger. Med hensyn til topografi er alt lagt ind på EDB, og indtastning-
 en af sager er påbegyndt. Folketællinger er også tastet ind
 på EDB. Hertil kommer, at Kjeld Bruhn inden han døde
 den 16. marts 1999 - vi mindes ham ofte - nåede at indtaste
 alle vores kirkebøger fra 1705 til 1891 i EDB-programmet
 Brothers Keeper. Det er en stor lettelse, navnlig ved ude-
 frakommende forespørgsler. Udover ovennævnte tilskud
 fra foreningen har vi fra forskellige fonde modtaget ikke
 mindre end 11.000 kr. Uden disse tilskud ville arkivet ikke
 kunne drives forsvarligt med det kommunale tilskud alene.

Aflieferingerne til arkivet har antalmæssigt været no-
 genlunde det samme som de seneste to-tre år, men enkelte
 har været noget større end sædvanligt. For eksempel kan
 nævnes de sidste arkivalier fra Varde Bank, som fylder ca.
 20 hyldemeter. Arkivet har også modtaget 55.000 negativer
 fra pressefotograf J. A. Tvèdebrink, tidligere JydskeVestkys-
 ten, samt papirer og dokumenter af enhver slags fra Varde
 Højskolehjem - for eksempel vedtægter, forhandlingspro-
 tokoller, korrespondance og lignende fra 1885 til 1994.
 Desuden har vi fået 16 nye lokalvideoer, så vi nu har 69 lo-
 kalvideoer i alt, og de kan alle hjemlånes for 25 kr. pr. stk.

Over hele året har arkivets styrelse gjort sig ihærdige an-
 strengelser for at finde en ny arkivleder, idet Thomas Vil-
 ladsen allerede i 1998 gjorde styrelsen opmærksom på, at
 han gerne vil frigøres fra lederjobbet for at hellige sig egne
 slægtsforskningsinteresser. Men frivillige ulønnede ledere
 hænger ikke længere plukningsmodne på træerne, så
 spørgsmålet er om man på kort sigt er nødt til at finde en
 ny ledelsesform, eventuelt i samarbejde med Varde Kom-
 mune, som os bekendt også har arkivproblemer de skal ha-
 ve løst. Men en løsning skal findes, da Thomas Villadsen
 har meddelt at længere end til udgangen af marts 2000 øn-
 sker han ikke at fortsætte. Vi håber derfor at styrelsen og
 dennes formand, borgmester Kaj Nielsen, snarest finder en
 løsning.

Vejen Kommune

Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune

Østergade 2, 6600 Vejen. Tlf.: 75 36 35 99

Åbningstid: Tirsdag kl. 10-16 og onsdag kl. 10-17

Leder: Linda Klitmøller

Den 2. oktober 1999 var det 125 år siden, at den jyske tvær-
 bane blev åbnet for almindelig drift, og stationerne i Vejen,
 Brørup og Holsted blev indviet. Baneåbningen gav stødet
 til byernes hurtige vækst. Den kendsgerning kom til at præ-
 ge en meget stor del af arkivets arbejde i det forgangne år.
 Museet på Sønderskov markerede jubilæet med en større
 særudstilling om stationsbyerne Vejen, Brørup og Holsted.

Udstillingen blev lavet i samarbejde med de lokalhistoriske
 arkiver i de tre byer, og arkivet i Vejen spillede en central
 rolle i forbindelse med udstillingens tilblivelse og tilrette-
 læggelse, ligesom vi også udlånte en del materiale til brug
 for udstillingen. I forbindelse med udstillingen blev der til
 brug for skolerne udarbejdet et undervisningsmateriale
 om de tre stationsbyer. Det blev udgivet på CD-rom af Mu-
 seet på Sønderskov. Denne nummer ud over tekst og kort
 også mange gamle fotografier, som alle er hentet i de lo-
 kalhistoriske arkiver.

I forbindelse med tilrettelægningsen af udstillingen gjor-
 de arkivet i Vejen et lidt specielt fund - nemlig seks ruller
 film fra begyndelsen af 1930'erne. De viste sig at indeholde
 tre meget forskellige film, som alle var blevet produceret i
 reklameøjemed af Nordisk Film for Margarinefabrikken
 Alfa. Det drejer sig om filmene: På Rundrejse i Danmark,
 Søren Paradis og Familien Hansen. Især den sidste har lo-
 kalhistorisk interesse, idet den ud over at have en meget
 ung Marguerite Viby i hovedrollen som uerfaren husmoder
 også indeholder en lang sekvens, som viser en arbejds-
 dag på Alfa i Vejen i 1932. Filmene var som et led i stort an-
 lagte reklamekampagner blevet vist ved gratis filmforevis-
 ninger rundt om i landets biografer i 1930'erne. Hovedte-
 maet for kampagnerne var selvfølgelig Alfa Margarine - I
 ved, margarinen med det høje brændpunkt. Filmene er i
 dårlig stand, og de befinder sig i dag under optimale opbe-
 varingsforhold på Filmmuseet i København, men arkivet i
 Vejen har fået dem overspillet til video på et professionelt
 laboratorium med økonomisk støtte fra Tuborgfondet. Det
 giver os mulighed for at vise dem i en række forskellige
 sammenhænge.

Mange fandt også i 1999 vej til arkivet. Vi havde små 600
 besøgende. Derudover besvarede vi en lang række fore-
 spørgsler og modtog lidt over 30 indleveringer. Den største
 indlevering fik vi sidst på året fra Askov Snedker- og Tøm-
 rerforretning, som blev oprettet i begyndelsen 1900-tallet.
 En anden interessant afl levering var et sæt komplette gård-
 regnskaber fra perioden 1914-1971.

Ølgod Kommune

Ansager Lokalhistoriske Arkiv

Områdecentret, Præstegårdsvej 5, 6823 Ansager

Tlf.: 75 29 62 29

Åbningstid: Tirsdag og onsdag kl. 14-16 samt efter aftale
 med lederen

Leder: Ruth Schlein Jensen, Kanalvej 4, 6823 Ansager

Tlf.: 75 29 71 56

Arkivets postadresse: Kanalvej 4, 6823 Ansager

E-mail: ansager-arkiv@e-box.dk

Hjemmeside: www.ala.subnet.dk



Interiør fra Ansager Købmandsgård, ca. 1940. Foto: Ansager Lokalhistoriske Arkiv.

Vores lokalarkiv har i 1999 udvidet åbningstiden med en ekstra dag, og vi har bl.a. ud over billeder og papirer modtaget et par medaljer, én for deltagelse i krigen 1864 og én for en svendep prøve. Soldaterpapirer, 25 ars-tegn, rationeringsmærker og svinekort er der også mellem afleveringerne. Vi får en del besøg, bl.a. havde vi 50 FDF'ere på arkivet den 15. marts 1999, hvor de blev vist rundt i tre omgange.

Efterhånden har vi fået en stor del af vore arkivalier på database. Det drejer sig om 820 ejendomme, 800 personarkiver og 732 billeder, der er opbevaret forskriftsmæssigt. Arkivet har i det forløbne år ikke haft så mange aktiviteter, idet arkivlederen, Ejvind Jensen, var syg og døde midt i året. Han er blevet afløst af sin kone, Ruth Schlein Jensen, der gennem en årrække har arbejdet på arkivet. Desuden har vi fået en ny medarbejder, Lars Erik Brix Thomsen. Vi har fået en ekstra computer, og da vi var interesseret i at komme på nettet har vi måttet anskaffe telefon (75 29 62 29), og vi har også fået lavet en hjemmeside (www.ala.subnet.dk).

Vi har stadig et godt samarbejde med Ugebladet, der med mellemrum viser billeder fra arkivet, især konfirmandbilleder. Vi benytter så lejligheden til at efterlyse navne på de konfirmander vi ikke kender, og på den måde er det lykkedes os at få mange navne. I anledning af årtusindskiftet udgav vi en Ansager-kalender, der blev solgt i et par hundrede eksemplarer.

Skovlund Sognearkiv

Vesterled, Borgergade 24, Skovlund, 6823 Ansager

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Kai Knudsen, Ansagervej 20, 6823 Ansager

Tlf.: 75 29 20 70

Fax: 75 29 24 70

Stilhed før stormen, med vægt på stilhed. Sådant kan vi betegne arkivarbejdet i 1999. Vi fik anskaffet et - efter sigende - ret avanceret EDB-udstyr med scanner og CD-Rom-brændere og angler nu »kun« efter et brugbart program, der kan opfylde behov som: let anvendeligt, rummende alle arkivrelaterede elementer og kommunikationsevne til minimum kommunens arkiver. Planerne går endvidere på tilslutning til Internet og oprettelse af en hjemmeside. Alt dette har vi en tyrkeretro på må være opnåeligt i 2000, fordi al fortrøstning nu er deponeret hos ikke mindre end fem personer, som mestrer stort set alt vedrørende EDB-kørsel, og som har erklæret sig parate til at præstere programmering, netværksopbygning og udførelse af registrering m.v. Det har jævnt betydet, at medarbejderstaben på arkivet er blevet fornyet med folk der er kommet ud over kuglepennestadiet, og som samtidig har interesse for de historiske dybder. Det vil i løbet af 2000 føre til et tiltrængt frivilligt lederskifte på arkivet, som kan styrke arbejdet og føre til den tiltænkte fornyelse i arbejdsformen. Det betyder ikke at alle »gamle« medarbejdere er smidt på porten, der er fortsat brug for håndlangere og omvandrende harddisk, og dem værner vi om.

Så meget om stormen. Det er stilheden der har præget arbejdet, idet der kun er blevet tilført få arkivalier og aktiviteterne har afventet de nye tiltag. Samarbejdet med folkeskolen har igen i 1999 været fulgt op af flere besøg fra 7. klasse. Arkivlederen er blevet flittigt brugt til formidling af historisk stof af såvel skrivende art som i foredragsform.

Vi eksisterer i et fortræffeligt samarbejde med de øvrige arkiver i Ølgod Kommune og nyder stor gavn af råd og vejledning hos Ølgod Museum - tak for det.

Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv

Tistruplund Områdecener, Søndergade 38, 6862 Tistrup
Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 15-17 samt efter aftale med lederen

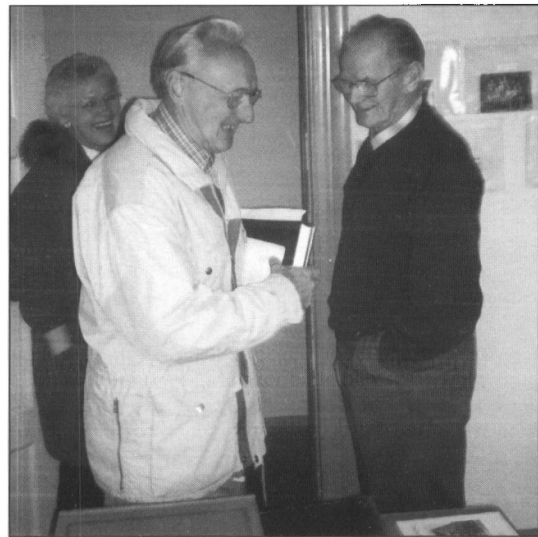
Leder: Leif Østergård Therkildsen, Toften 8, 6862 Tistrup
Tlf.: 75 29 96 13

Arkivets postadresse: Toften 8, 6862 Tistrup

Året 1999 har været et roligt år, næsten for roligt med hensyn til afleveringer, de har været få og små. Vi har dog haft en stigning i henvendelser vedr. slægtsforskning m.m., både ved besøg på arkivet, pr. telefon og pr. brev - og vi har i de fleste tilfælde kunnet hjælpe til glæde for såvel spørgerne som os.

Ligeså har vi haft besøg af en klasse fra Tistrup Skole, som viste stor interesse for det gamle Tistrup.

Vi holdt også Åbent Hus-dag i forbindelse med både Arkivernes Dag i oktober 1999 og Tistruplund Områdeceners Julestue. Vi må erkende, at vi havde flest besøgende i



T.v. Ved afleveringen af arkivalier tilhørende boghandler Hans Nielsen kom den franske familie: oldebarnet Eric Nielsen, hans hustru Marie, børnene Guillaume og Lauren samt yderst til højre niecen Audrey. Foto: Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv. T. h. Ved Arkivernes Dag i oktober 1999 ses tidl. museumsinspektør Søren Manøge i samtale med tidl. borgmester Alfred Jeppesen med Lissi Møller Kristensen i baggrunden. Foto: Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv.

forbindelse med julestuen. Vi havde denne dag lavet en billedkavalkade over byerne Gårde, Hodde og Tistrup, og det fangede publikums interesse.

Selvom vi var optimistiske i beretningen for 1998 vedr. elektronisk registrering må vi erkende at vi ikke er kommet videre i 1999, men vi tror på at det sker i 2000.

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv

Kulturhuset, Vestergade 5-7, 6870 Ølgod. Tlf.: 75 24 50 11, lok. 5

Åbningstid: Tirsdag kl. 14.30-17.00

Leder: Nich. Riis, Bakkevej 17, 6870 Ølgod. Tlf.: 75 24 56 51

Året 1999 har været præget af en rolig og engageret arbejdsindsats af de seks frivillige medarbejdere. Arkivet indgår som en naturlig del af Kulturhusets aktiviteter, hvilket har medført Åbent Hus-arrangementer den 18. august 1999 i forbindelse med Kulturhusets 20 års jubilæum samt lørdag den 13. november som et tilbud i Kulturdageforeningens marked.

Under stor bevågenhed deltog vi i arrangementet Arkivernes Dag den 23. oktober 1999. Det foregik i vore kommende lokaliteter på 1. sal i ejendommen Vestergade 5, Øl-

god, for at publikum kunne få et indtryk af arkivets fremtidige tilholdssted. Bag kulisserne arbejdes der med de tekniske installationer, inventar m.v. På dagen koncentrede vi os om at fremvise billeder af tidligere sogneråd, konfirmandbilleder, skatteskemaer samt uidentificerede billeder. Som noget specielt markerede vi, at Thyregods kornsiloer på Stationspladsen i årets løb var blevet jævnet med jorden. En plancheudstilling fortalte om den gamle møller Hans Chr. Thyregod - en foregangsmand på sit område. På arkivet bemærker vi i åbningstiden den meget interesserede gruppe af slægtsforskere, der engageret går i dybden med deres hobby. I årets løb har der været et pænt antal afleveringer. Her bør nævnes arkivalier tilhørende den navnkundige Ølgod-borger boghandler Hans Nielsen. Arkivalierne blev som et indslag i Kulturdagene afleveret af boghandler Nielsens efterkommere fra Frankrig, nemlig oldebarnet Eric Nielsen, hans hustru Marie og børnene Guillaume og Lauren og niecen Audrey.

Med godt resultat har vi i den lokale presse efterlyst fotos og oplysninger om transportable kartoffelkogere. Ligeledes har vi efterlyst beretninger om wienerbørns ophold i Danmark i tiden efter 1. verdenskrig. Endelig bør nævnes, at vi også er med i projektet Mit liv i år 2000.

**Af Historisk Samfund for Ribe Amts
tidligere udgivelser kan følgende
endnu leveres:**

Lille vejledning i læsning af gotisk skrift. Af H. K. Kristensen. 16 sider. Kr. 20,00.

Peder Hegelunds almanakoptegnelser 1565-1614, bd. I-II. Af Bue Kaae. 1.080 sider. Kr. 225,00.

Billedhistorier fra Ribe Amt. Billeder fra de lokalhistoriske arkiver i Ribe Amt. 99 sider. Kr. 78,00.

Træet i stenen. Om billedhuggeren N. Hansen Jacobsen. Af Lise Buurgaard og Agner Frandsen. Kr. 70,00.

Fra kommis til museumsleder. Søren Manøes erindringer. Udg. 1994. 97 sider. Kr. 70,00.

Register til årbøgerne 1903-1977. Kr. 45,00.

Stavnsbånd og Vestjylland - blev bonden fri? Af Jørgen Dieckmann Rasmussen. Udg. 1988. 33 sider, ill. Kr. 45,00.

Ribe Domkirke, hæfte 1-2 og hæfte 3-4. Danmarks Kirker, Nationalmuseet. Kr. 50,00 pr. dobbelthæfte.

En landsbydreng blev læge. Erindringer af J. P. Kar-kov. 66 sider, ill. Kr. 48,00.

De store skibe - deres ø og mennesker. Fanø omkring 1900. Videofilm af Hrolf Thorulf m.fl., 1993. Kr. 98,00.

Besættelsestidshistorier fra Ribe Amt. Redigeret af Jørgen Dieckmann Rasmussen og Birgitte Herreborg Thomsen på grundlag af oplæg fra lokalarkiverne. Kr. 138,00.

Folk og Folkestyre i 150 år. Udg. af Ribe Amts Lokalarkiver og Historisk Samfund for Ribe Amt. 116 sider, ill. 1999. Kr. 130,00.

Seem Sogns historie. Af Søren Mulvad. Kr. 150,00.

Oluf Nielsens herredsbeskrivelser:

Malt Herred 1870. Fotografisk optryk 1976. 194 sider. Kr. 45,00.

Slavs Herred 1868. Fotografisk optryk 1981. 62 sider. Kr. 45,00.

Vester Horne Herred 1865-67. Fotografisk optryk 1984. 66 sider. Kr. 75,00.

Skads Herred 1862. Fotografisk optryk 1985. 176 sider. Kr. 100,00.

Samlet pris for alle fire publikationer kr. 125,00.

Tilbud I

Bidrag til landbrugets historie i Varde-egnen. Af Chr. Mathiesen 1881. Ny udgave 1982. 94 sider. Kr. 50,00.

Kjære Broder, breve fra Terkel Kristensen 1866-1918. Ved Flemming Just, 1982. 188 sider. Kr. 50,00.

Kort over Skads, Malt og Gørding herreder. Af Tøger Reenberg Teilmann, 1767. Genoptrykt 1985. Kr. 30,00.

Samlet pris for alle tre publikationer: Kr. 90,00.

Tilbud II

Landsbydreng og svend på valsen - en fattig drengs erindringer 1881-1907. 94 sider, ill. Kr. 60,00.

En Esbjergdreng fortæller - om løse typer og aviser. Sigurd Borch, 1986. 68 sider, ill. Kr. 60,00.

Samlet pris for disse to publikationer: Kr. 100,00.

Ældre årgange af Fra Ribe Amt: Vi har en del årgange fra 1924-1995, men der er store huller i rækken. Forespørg hos ekspeditionen:

Historisk Samfund for Ribe Amt,
Byagervej 41, 6650 Brørup
Tlf. 75 38 30 24

INDHOLD

Kristensen, Laust: Skjoldbjerg. Kartoffeltyskere og hedekolonisering	195
Mulvad, Søren: Ligbærerlauget i Ribe	215
Sørensen, Ejvind: Dannebrogsridder på bare fødder	227
Lauridsen, John T.: »Klatteup « erindringer fra et arbejderkvarter i Esbjerg i 1950'erne	233
Nielsen, Henning: Fattiggård og Asyl i Lunde	259
Bjerg, Kirsten: Centralhotellet - Hotellet på Esbjerg Torv	269
Juhl, Magne: Breve fra Just Knudsen Justesen	281
Guldberg, Mette: Jydepotteproduktionens udbredelse i Ribe Amt	297
Lorentsen, Mogens: Toldergården i Foldingbro	305
Vestergaard Poul: Vardes sidste rettersted	309
Mellerup Hildegard: Jul under Anden Verdenskrig	313
Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt	321
Generalforsamling og årsmøde	331
Nye medlemmer 1999	334
Regnskab for 1999	334
Fra lokalarkivernes arbejdsmark i Ribe Amt	335